

Christmas Special

*Season's Warmest Wishes
to All of You from All of Us*

RAIVAAJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, jouluk. 13 - Wed. Dec. 13, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta Vol. LXXXV No. 49

45 cents

Punanuttuisen joulupukin vierailu oli ainakin lapsille Finlandia Foundationin Bostonin jaoston kuusijuhlan kohokohta. Kuusijuhlaa vietettiin Burlingtonissa, Middlesex Community Collegessa kolmas joulukuuta suomalais-ten koulujuhlien malliin. Juhlasalia koristi komea kuusi ja tutut joululaulut virittivät koko yleisön joulutunnelmiin. Pienten tonttujen ja lumihiutaleiden tanssin lisäksi saimme ihaila kaunista St. Lucia-kulkuetta. Pukin jaettua lahjansa siirryttiin nauttimaan herkullisia suomalaisia joululeivonnaisia kynttilöin valaistuun ruokasaliin. Vieraita saapui runsaasti huolimatta liukkaasta kelistä ja uudesta juhlapaikasta.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVAAJA

pages 16-18

- Speaking of the Viking Millennium ...
- Winter War remembered at Canterbury (CT) Finnish Hall
- 'Memories of Europe' continue

Sisäsivuilla:

- Joulusivut 3 - 15
- Floridan kuulumisia sivu 22
- Fitchburg ja ympäristö sivut 24 & 25
- Suomesta ja suomalaisista sivut 26 & 27

Bush puolusti Kiinan matkaa

WASHINGTON - Presidentti Bush selvitti päätöksensä lähettää kaksi pääneuvonantajansa Pekingiin, demokraattien syytettyä hallitusta nöyrytelystä Kiinan ihmisoikeuksia rikkoneen hallituksen edessä.

Senaatin enemmistöjohtaja, demokraatti George Mitchell sanoi vierailun asettavan naurunalaiseksi Yhdysvaltain hallituksen huolen ihmisoike-

uksista.

Samalla Mitchell kritisoi Bushin vetoa laille, joka olisi sallinut kotimaassaan vainoa pelkäävien kiinalaisopiskelijoiden pidentää oleskeluaan Yhdysvalloissa.

Turvallisuusneuvonantaja Brent Scowcroft ja varaulko-ministeri Lawrence Eagleburger vierailivat viime viikon-

jatkuu sivulla 26

Talvisodan alkamisen muistopäivän vietto

Suomalaiset ja ulkomaiset veteraanit yhdessä liikkeellä

Suomessa hiljennettiin marrask. 30. p:nä kautta maan muistamaan talvisodan syttymisen 50-vuotispäivää. Monilla paikakunnilla kokoonnuttiin sankarihaudoille ja järjestettiin muistojumalanpalveluksia. Lukuisilla veteraanien ja kansalaisjärjestöillä oli päivän mittaan tilaisuuksia.

Ohjelmaan kuului lisäksi talvisotaan lähteneiden, sodassa kuolleiden ja evakkojen muistomerkkien paljastustilaisuuksia eri puolilla maamme. Pekka Parikan ohjaama talvisota-elokuva sai silloin ensi-iltansa 38 elokuvateatterissa.

Suomalaisten sotaveteraanien lisäksi osallistui muistopäivän viettoon myös ulkomailta saapuneita talvisodan miehiä ja naisia. Noin 300 Ruotsissa asuvaa Suomen sotien veteraania ja sotainvali-

dia matkusti Helsinkiin viettämään järjestöjensä 20- ja 15-vuotisjuhlia.

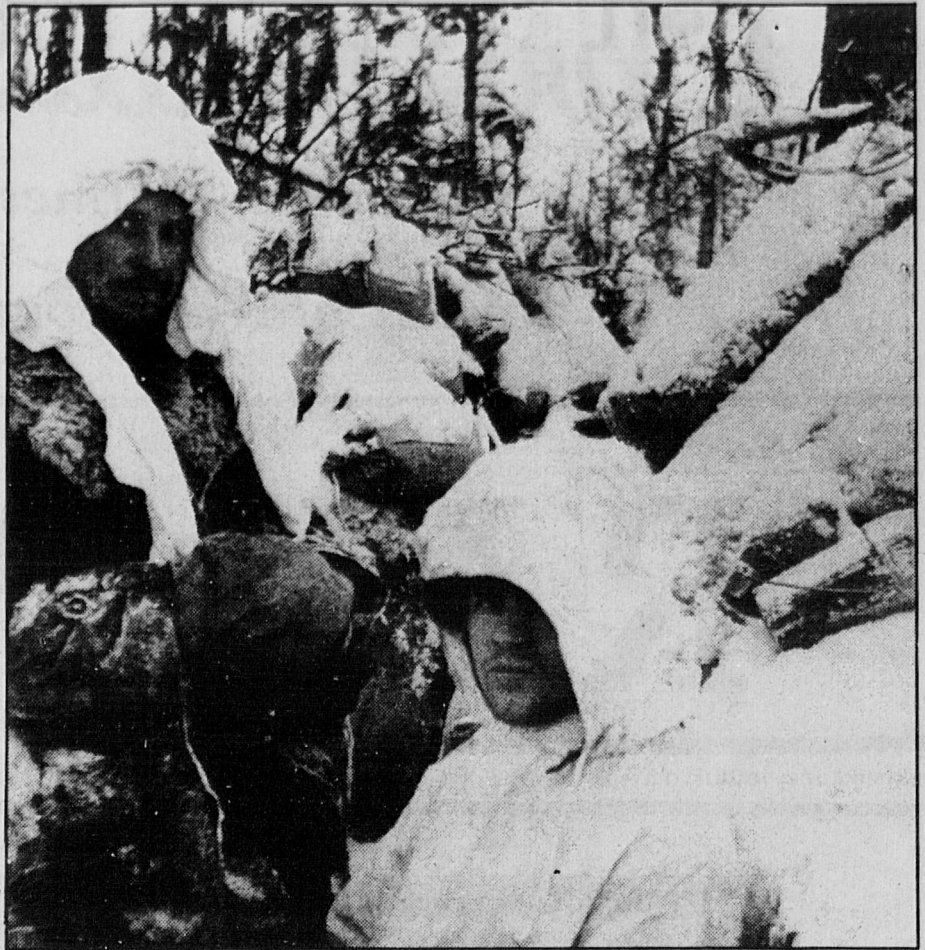
Talvisodan veteraanien Finlandia-talossa järjestämään tilaisuuteen puolestaan tuli myös talvisotaan vapaaehtoisina osallistuneita ulkomalaisia. Eduskunnan puhemies Kalevi Sorsa oli tilaisuuden suojelija.

Talvisodan syttymisen muistokonsertti pidettiin Helsingin tuomiokirkossa. Karjalan liiton järjestämässä tilaisuudessa oli läsnä mm. pääministeri Harri Holkeri.

Malmin hautausmaalla paljastettiin pääkaupungissa talvisodan ja jatkosodan pommituksessa kuolleiden muistomerkki.

Tilaisuudet Turussa sekä Tampereella

Turkulaiset kansalaisjärjes-

töt kokoontuivat sankarihaudalle, jossa puhui kenraalimajuri **Olavi J. Lehti**.

Turun kaupungin järjestämässä muistopäivän juhlassa oli puhujana jalkaväenkenraali **Adolf Ehrnrooth**.

Niinisalon varuskunnassa paljastettiin talvisotaan lähdön muistomerkki. Tilaisuuteen osallistuneet veteraanit saapuivat varuskuntaan junalla.

Tampereella ja koko Pirkanmaalla oli talvisodan muistamisen päätilaisuutena muistomerkkin paljastus Tammenlontorin puistikossa. Taiteilija **Kauko Salmen** suunnittelema granittipaasi on pystytetty torille puoli vuosisataa

sitten sotaan lähteneiden kunniaksi.

Karjalaisten Evakkotie ja juna härkävaunuineen

Kuopiossa paljastettiin Karjalaisten Evakkotie -patsas, jonka on suunnitellut taiteilija **Herman Joutsen**. Paljastusjuhla sekä evakkoon lähdön

50-vuotisjuhla pidettiin kaupungintalossa.

Iisalmessa järjestettiin evakkoseminaari, joka samalla liittyi Evakkokeskuksen vihkiäisiin. Ennen seminaaria tuli Iisalmeen Lapinlahdelta höyryveturin kiskoma evakkojuna ns. härkävaunuineen.

Rovaniemellä talvisodan alkamista muisteltiin maapuo-
lustusjärjestöjen ja seurakunnan yhteisessä tilaisuudessa.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Joulukuun 25 p., Joulupäivä
Joulukuun 26 p., Tapani,
Teppo
Joulukuun 27 p., Hannes,
Hannu
Joulukuun 28 p., Piia
Joulukuun 29 p., Rauha
Joulukuun 30 p., Taavi,
Daavid, Taavetti
Joulukuun 31 p., Sylvester,
Silvo

Tammikuun 1 p.,
Uudenvuodenpäivä
Tammikuun 2 p., Aapeli
Tammikuun 3 p., Elmo, Elmer
Tammikuun 4 p., Ruut
Tammikuun 5 p., Lea, Leea
Tammikuun 6 p., Harri
Tammikuun 7 p., Aukusti,
August, Aku

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1989: \$12,644,26

Isoäitinsä **Hilja Nikin** muistolle
Bette and Barry Roy, Westminster, MA \$30.00

Hilja Nikin muistolle
Ina D. Hansen, Fitchburg, MA \$10.00

Vanhempiensa **Mr. ja Mrs. Johan Emil Saveniuksen**
muistolle Martha E. Savenius ja
Rauha Toini Savenius, Charleroi, PA \$69.00

Maria Nisumaan muistolle
Aino ja Elis Backstrand, Linda ja Kathy
Yonkers, NY \$15.00

Vanhempiensa muistolle heidän syntymäpäivinä
äiti **Matilda A. Hallfors** (jouluk. 9) ja
isä **Ivar G. Hallfors** (tammik. 12)
Helen Hallfors, Baltimore, MD \$25.00

Irma ja Pentti Laine, Lunenburg, MA \$20.00
Kultaisen Iän Kerho, Fitchburg, MA \$100.00
Taimi Tuiskula, Worcester, MA \$10.00
Heikki Wäinö Järvinen
(Henry W. Järvinen), Kensington, MD \$15.00

Kiitos lahjoittajille!

KIITOKSIA KULUNEESTA VUODESTA!

Kiitämme kaikkia ilmoittajiamme, tilaajiamme, kirjeenvaihtajiamme, asiamiehiämme ja lahjoittajiamme sekä toivotamme Rauhallista Joulua ja Menestyksellistä Uutta Vuotta

Raivaaja Publishing Company

Johtokunta ja virkailijat

Eino E. Niinimäki, *presidentti*
Donald Mattson, *varapresidentti*
Barry Heiniluoma, *sihteeri*
Jonathan Ratila, *rahastonhoitaja*

Marita Cauthen
Mimmu Hartiala-Sloan
Ruth Holm

Armas Kaukoranta
Fabian Raatikainen
Sävele Syrjälä, *kunniajäsen*

Henkilökunta

Marita Cauthen
Päätoimittaja

Marita Seulamo
Toimitusharjoittelija

Eira Perko
Hely Rantala
Latojat

Jonathan Ratila
Liikkeenhoitaja

Ellen Hill
Kirjanpitäjä

Sirkka Höglund
Vapaaehtoispostittaja

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa

Suomen pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, NY 10022

Finnish Tourist Board

puh: 212 / 832-6550

Happy Holidays

from

Fitchburg Area*Hyvää Joulua ja Onnea Alkavalle Vuodelle*

Mirja ja Lauri Jokinen

303 Marshall St.

Fitchburg, Mass.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Robert ja Onerva Lovejoy

11 Maplecrest Ave.

Fitchburg, MA

Vuodenajan**tervehdys**

Edwin E. Kaarela

Edson E. Kaarela

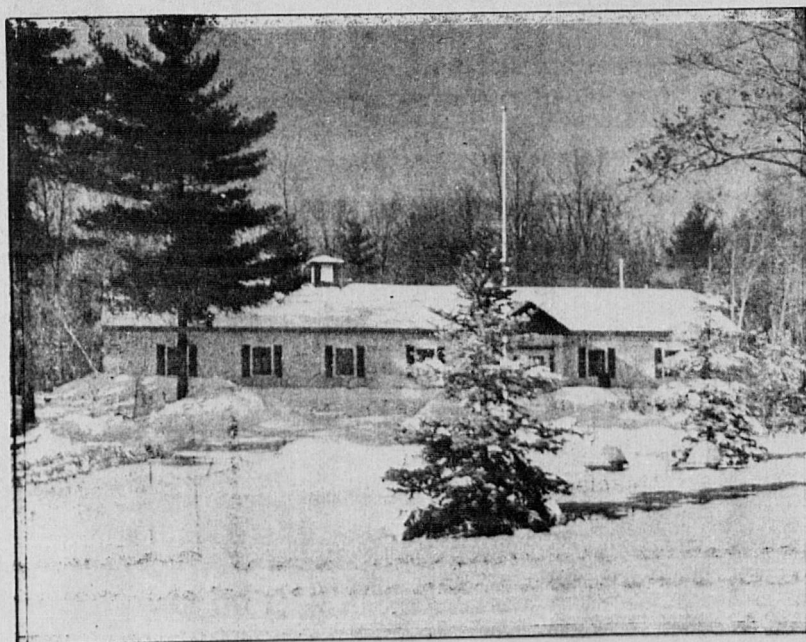
*Iloista juhlapäivien viettoa**ja kivaa talvea kaikille***Finnish Ski Club****Hyvää Joulua****ja****Onnellista Uutta Vuotta**

toivottaa

Finnish American Club of Saima, Inc.**Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta****Finnish Cultural Center
at****Fitchburg State College**

Aili Walsh, president

Finnish Memorial Library

P. O. Box 455
Fitchburg, MA 01420

Johtokunta

Walfrid Mäkelä, presidentti
Raymond E. Aho, varapresidentti
Tarmo Hannula, sihteeri
Miriam Lehto, rahastonhoitaja
John A. Bosk
Ruth Holm
Aini HoweAhti Lahtinen
Olavi Tastula
Eino Parker
Voitto JarviVaralla
John Manning
Lloyd Hannula
June Rantanen

Saima Park, Fitchburg, MA

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Lauri ja Signe Sipilä
435 Rollstone St.
Fitchburg, MA

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Valto & Helvi Virtanen
High Rock Rd.
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
kaikille ystäville ja tutuille
Armas ja Barbara Kaukoranta perheineen
Fitchburg, MA

Best Wishes for a Happy Holiday Season
and the New Year

Toini Laakso
535 South St. 4-4
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja Onnea
Alkavalle Vuodelle

kaikille jäsenillemme ja ystävillemme

Suomalaiset Aseveljet
Amerikassa

Fitchburg, Mass.

Rauhallista ja Hyvää Joulua
sekä Onnentäyteistä
Uutta Vuotta

toivotamme

Suomalaiskansalle
kaikkialla!

Fitchburgin
Kalevaiset

Fitchburg, MA 01420

Esta ja Arvo Arjanen
Antti Arjanen
Esko Arjanen & family
Texas

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Martin & Elsie Ruosteoja
88 Harrison Ave.
Fitchburg, MA 01420

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Florence & Eino A. Tofferi
26 Thurston Place
Fitchburg, MA

Holiday greetings to all RAIVAAJA subscribers!

Jonathan Ratila
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

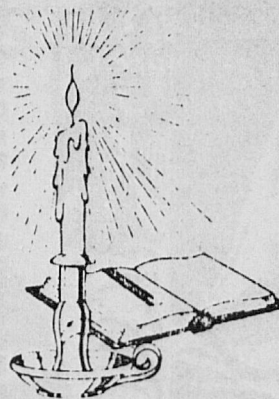
Fabian ja Aune Raatikainen, Fitchburg
David, Amy, Steven ja Doug Souliere, Lunenburg
Carl Raatikainen, Westminster

Hyvää Joulua ja Onnea Uudelle Vuodelle

John ja Natalie Ratila

Rauhaisaa Joulua
ja
Siunattua Uutta Vuotta
1990

Kerttu ja Niilo Kopsala
346 Howard St.
Lunenburg, Mass. 01462

Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta
toivottaa

Olavi ja Sirkka Tastula
325 Richardson Rd.

Katherine Jarkko
McIntyre Road

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
toivoo

Martha G. Sulkanen
54 Wallace Ave.
Apt. 14041 g.
Fitchburg, MA 01420

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Elma Kultti
57 High St.
Fitchburg, MA

Aili Jalko
39 East St.

Anton & Ethel Nopanen
123 High St.

Walfrid Mäkelä

Walter & Bertha Santaviita
6 Marshall Drive

Aili & Walter Jokinen
93 Mechanic St.

Eino & Paula Parker

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Veikko ja Pirkko Salonen
perheineen

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
toivottavat

George ja Ethel Anttonen

607 Ashby State Rd.
Fitchburg, Mass.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Weikko ja Ellen Hill
P.O.Box 963
Fitchburg, MA 01420

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Elli ja Eino Takanen
11 Bennett Rd.
Fitchburg, MA 01420

Rauhallinen Joul
Riemukas Vuosi

Rauni's Rowdies
Class of '89

Merry Christmas &
Healthy New Year

Taimi Olkkola
29 Merriam Pky
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Ruth ja Eugene Holm
10 Mattson Street
Fitchburg, MA

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Irja Alitalo
Fitchburg

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Hugo and Elvi Wilson
RFD, Box 50
Fitchburg, MA 01420

Fitchburg, MA 01420

Arvo ja Lily Huhtala
14 Lovisa St.

Rauni Cote
721 Rindge Rd.

Hanna M. Heikkilä
10 Prospect St.

Hilja Kivelä
The Highland Nursing Home
335 Nichols Rd.

Miriam Orava
Erkki ja Markku Monto

Lunenburg, MA

Irma ja Pentti Laine
Martha Patari
Matti ja Laina Peltola
perheineen

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

George ja Leena Kokk
perheineen ja
Vieno Kingston
Lunenburg, MA

Ashburnham, MA 01430

Robert ja Maureen, Mikey ja
Brian Huhtala
77 Hunter Ave.

Iria E. Moisio
P.O. Box 321

*Olkoon Joulu Iloinen
Uusi Vuosi Onnekas*

Henni Lappalainen
Mason Rd.
W, Townsend, MA

Leominster, MA 01453

Aini Wartainen Howe
465 Merriam Avenue

Gardner, MA 01440

Matti & Ruth Sivula
14 Saunders St. R.F.D. 1

Tauno & Millie Tamminen
106 Sunrise Ln, Box 5D

Mr. ja Mrs. Henry A. Brooks
Helen Pisaruk

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

John S. Kirkman
Fernald Road
South Royalston, MA 01331

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

Wäinö ja Martha Kirkman
Fernald Road
South Royalston, MA 01331

Elm Streetin Lähetysseurakunta

Kirkko: 264 Elm Street
Fitchburg, Mass.

Toivoo kansalaisillemme

Rauhaisaa Joulua ja Siunattua Uutta Vuotta!

Seurakunta haluaa täten myös
Kiittää kansalaisiamme

kaikesta avusta ja myötätunnosta kuluneen
vuoden aikana. Jumala teitä kaikkia siunatkoon!
Säilyköön hyvä yhteisymmärrys tulevankin
vuoden aikana.

Tervetuloa
Joulukirkkoon jouluaattona klo 6:00 ill.

Kuoro laulaa ja pastori George-L. Cory julistaa
Joulusanomaa

George L. Cory
Seurakunnan pastori

Teille on tänään Daavidin kaupungissa syntynyt
Vapahtaja, joka on Kristus Herra. Luukk.2:11.

Messiah Luterilainen Seurakunta

750 Rindge Road

Fitchburg, MA

toivottaa kaikille

Rauhallista Joulua ja Siunausrikasta Uutta Vuotta

Englannink. joulu-jumalanpalvelus
aattona 24 p. klo 7:30 illalla
aamujumalanpalvelus säestetään uusilla uruilla
Suomenk. joulu-jumalanpalvelus
joulupäivänä 25. klo 8:15 aam.

Jumalanpalveluksen jälkeen kahvitarjoilu alasalissa
Tervetuloa!

Suomen kieliset seurakuntalaiset kiittävät
Raivaajaa jatkuvasta viikko-uutisten julkaisemisesta.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Waino & Aili Berkio

P.O. Box 826
Ashburnham, MA 01430

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

toivottaa

Veikko, Sirkka, Seija, Nina ja Eric Honkala

Pine Rd.
Ashby, MA

Merry Christmas and Peaceful New Year

Barry, Katy, Andy and Susan Heiniluoma

Wild Rose Farm
Hubbardston, MA 01452

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Hilja Salminen ja perhe

Hubbardston, MA

Hyvää Joulua ja Onnea Vuodelle 1990

Ahti ja Toini Lahtinen

Westminster, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Aune L. ja Eino E. Niinimäki

59 Carter Rd.

Westminster, MA

Westminster, MA 01473

Anna Laasanen
57 Bacon Street

Aili and Francis Walsh
100 Town Farm Rd.

Aura Louhi
Amy Van Hazinga
Aili & Toivo Wilen

Lempi & Wilho Aalto
John, Sally, Kate, Jeff Aalto
Betsy, Eddie, Sadie & Eric
Hannula

Mary Aalto Leiter
Anna Niemi
Aili Wintturi
Helvi Wintturi
Irene ja Richard Mattila

**Hyvää Joulua kaikille
Raivaajan lukijoille
ja kerholaisille**

Anni ja Arvi Harju
Westminster, MA

**Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle**

Ardy ja Ireni Kamila

41 East Rd.
Westminster, MA 01473

**Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle**

Eleanor ja Vilho Lucander
32 Lanes Rd.
Westminster, MA 01473

**Tulkoon Joulu iloksi
ja Uusi Vuosi onneksi**

Fanny Tonroos

65 Turnpike Rd.
Westminster, MA

Kiitos Jumalalle Hänen
sanomattomasta Lahjastaan!

**Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta**

Fitchburgin suomalainen Bethel srk.
ja past. Taimo Majalahti perh.

Johtokunta

Anton Nopanen, puheenjohtaja
 Henni Lappalainen, varapuheenjohtaja
 Irene Vilakari, sihteeri
 Tyyne Pajunen, varasihteeri
 Miriam Orava, rahastonhoitaja
 Wäinö Berkiö, vararahastonhoitaja
 Anton Nopanen, jäsenkirjuri
 Henni Lappalainen huolehtii ravintolatarpeista.

Muut Toimitsijat

Sairaskomitea:
 Martta Kivimäki
 Huolehtii kahvitarjoilijoista:
 Henni Lappalainen
 Vieraiden vastaanottaja:
 Martta Kivimäki
 Ohjelmasta huolehtii
 Vieno Rantala
 Vaikeasti liikkuvia avustaa:
 Irja Alitalo
 Reportteri Raivaajaan:
 Ethel H. Nopanen

Sävele Syrjälä kunniajäsen
 Marie Somppi
 Armas Seppälä
 Hilja Santaviita
 Lydia Blank
 Linda Niskala
 Irja Alitalo
 Meimi Mattson
 Mamie Lauricella
 Vieno Leger
 Aune Luoma

Ellen Rauhala
 Lillian L. Salthe
 Helga Withington
 Sandra Myllylahti
 Anni ja Arvi Harju
 Bertha ja Henry Brandt
 Leona Pajari
 Kenneth McIntyre
 Aili Johnson
 Esteri Kleimola
 Lempi Ikävalko
 Arne Lucander
 Helmi Kultti
 Mary Kumpula
 Tauno Seppelin
 Aili Koivu
 Aino Ojala
 Hilma Fredrickson
 Fanni Erickson
 Lempi Tiilikkala
 Ester Karhunen
 Tyyne Sälö
 Kaarina Maki
 Ellie Nikula
 Eino Berkiö

Esther Silvonen
 Martta ja Lauri Kivimäki
 Ester I. Lilius
 Fanny Huhtala
 Lempi Ranta
 William Mäkinen
 Leino Lystilä
 Vieno Aho
 Ethel H. ja Anton Nopanen
 Ellen Tastula
 Lempi Rinne
 Mirja ja Lauri Jokinen
 Aino Heikkilä
 Sirkka ja Olavi Tastula
 Eino Heikkilä
 Jennie Hendrickson
 Ethel ja George Anttonen
 Neima Johnson
 Wesley W. Pajunen
 Lina Roiko
 Henni Lappalainen
 Veikko Peltola
 Martha Sivula
 Hilma Leppänen
 Martha Sulkanen

Lydia Wiitanen
 Lempi Erickson
 Martha Ekola
 Hilja Salminen
 Aili Berg
 Hanna Heikkilä
 Tauno Puhakka
 Tyyne ja William Pajunen
 Saimi Passoja
 Emma Hill
 Aino Asiala
 Taimi Jokinen
 Hilma Koski
 Hilja Gronlund
 Jenny Aaltonen
 Rauha Lassila
 Margarite ja Wäinö Koski
 Jeanette ja Wilho Salo
 Martta Carlson
 Fanny Tonroos
 Wilfred Hill
 Oiva Rauma
 Walfred Palojarvi
 Siiri Sundvall
 Lili Jämsä
 Sylvia Santalahti

Esther LaBombard
 Impi Äijälä
 Alma Ahlgren
 Helen Mäkinen
 George Minkkinen
 Miriam Orava
 Elli Kalinen
 Vieno M. Kingston
 Aili Aaltonen
 Ruth Holm
 Martta Nelson
 Lula Bjorbacka
 Ellen Stockwell
 Niilo Kauppinen
 Armas Äijälä
 Elna Smart
 Aili ja Wäinö Berkiö
 Aino Virta
 Rauni Cote
 Ritva Järvi
 Eila Lampila
 Aili Bauscha
 Irene McNally
 Andrew Ahlfors
 Helmi Ahlfors
 Tauno Tuomala
 Irma Tuomala
 Lauri J. Anttila
 Aino Anttila
 Irene Vilakari
 Vieno Rantala
 Katherine Jarkko
 Sadie Ahola
 Helvi Misslin
 Einar Heino
 Elma E. Kultti
 Fabian Raatikainen
 Martha Asiala
 Mildred Heino
 Aune Kärkkäinen

Fitchburgin Suomalainen KULTAISEN IÄN KERHO

toivottaa

Hyvää joulua, terveyttä ja leppoisia elon vuosia

Erikoisesti kultaisen iän väelle,
 mutta myöskin kaikille, jotka luonnon lakien
 mukaan tulevat ajallaan liittymään armeijaamme!
 Samalla tervehdimme sairaalassa ja hoitokodeissa olevia sekä
 kotona sairastavia jäseniämme. Toivomme että saisitte huojennusta
 vaivoihinne ja terveytenne takaisin

Holiday Time is here!

***All of us from the official airline
of Santa Claus -***

***Wish you the Raivaaja readers
the very best holiday season***

Joulukuusen lyhyet tähtihetket

Jouluksi suomalainen tuo olohuoneeseensa nurkkaan kuusen ja koristelee sen. Kaupunkilainen valitsee yleensä joulukuusensa kauppiaan rivistöstä eikä metsän kuusten joukosta kuten maalaiserkkuna.

Ostettu tai ei, havumetsien kansalainen on jouluna havupuuta lähellä. Puun valinta, pystytys ja koristelu tuottavat selittämätöntä mielihyvää. Koristelunkin jälkeen jää kaiken tingentangelin alta paistamaan pala metsiemme vihreyttä.

Pohjoissuomalainen voi ylpeillä tuuheammalla joulupuulla kuin eteläsuomalainen. Oksat ja oksanhaarat ovat tiheämmässä kuin etelässä ja kuusessa on monta neulasvuosikertaa enemmän. "Pohjoisen joulukuusi on upea - kuin Aku Ankan joulukertomuksesta", luonnehtiikin eroa Rovaniemeltä lähtöisin oleva biologi Kari Mikkola.

Joulukuusen mukana ostamme aina myös metsän pienempää väkeä. Kuusessahan elää kaikenlaisia punkkeja ja hämähäkkejä sekä hyönteisiä, kuten kovakuoriaisia, luteita ja sääskiä. Ötököitä voi olla kymmeniä lajeja ja tuhansia yksilöitä. Useimmat niistä ovat ihmisilmälle jokseenkin näkymättömiä.

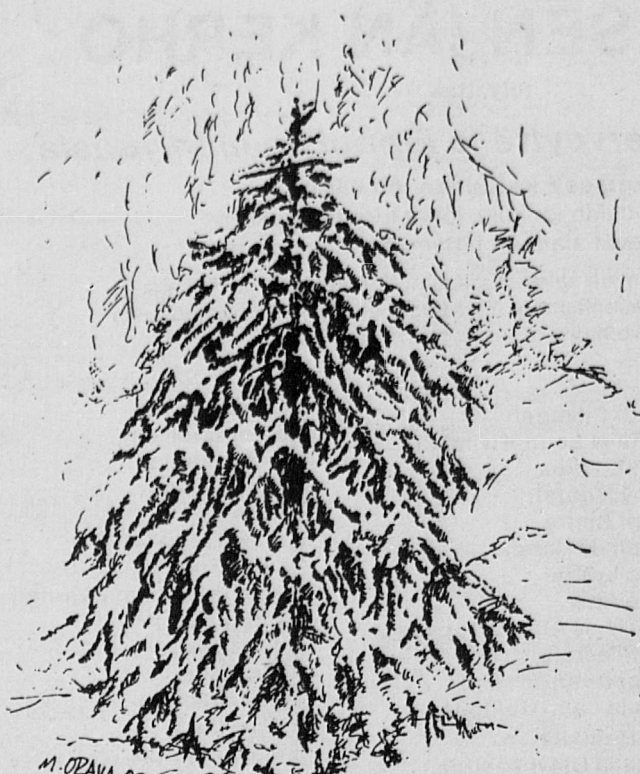
Pieneläimistöä ei ole ihmiselle haittaa. Kenenkään ei siis ole syytä jättää kuusta hankkimatta sen eläinmaailman takia tai valittaa kauppiaille kyttykaupasta. Olisi päin vastoin kauheaa, jos kuuset olisivat steriilejä - silloin ulkona hyöriville metsäntiaisille ja hippiäisille kävisi huonosti; kuusi on niiden joulupöytä.

Joku voi etsiä joulukuusestaan happosateiden merkkejä. Tuskinpa olohuoneen nurkasta saasteiden vaivamaa kuusta kuitenkaan löytyy. Kuusemme ovat vielä hyväkuntoisia ja huonokuntoiset eivät joulukuuseksi pääsi.

Vain latvakuusilla voi olla en verran ikää, että ilman saasteet ovat ehkä tuoneet lisänsä luontaiseen muista stressisyistä kuin saasteista johtuvaan neulaskatoon. Stressaantunut kuusi on myös voinut korjata vaurioitaan kasvattamalla oksiansa päälle pikkusormenpituisia hätäoksia.

Pian joulun jälkeen kuusi alkaa selvästi kuivua ja sen neulaset varisevat. Rungon katkaisu ei sinänsä aiheuta kuolemaan - pakkanen tekee luonnossakin talvella kuusille maan vesivarastot yhtä luoksepääsemättömiksi kuin mootorisaha. Mutta sisällä lämpimässä kuusi väistämättä vähitellen kuivuu ja kuolee.

Kuusen loppu on juhlava. Joulukuusi kuolee juhlapuetuna ja -valaistuna, musiikin

M. OJALA-87

Joulukuusi viedään metsästä tähtihetkilleen.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Helen and Henry Harvi

16 Reynolds Avenue
Natick, MA 01760

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Kerttu ja Sakari Vainionpää

22 Oregon trail
Holden, MA 01520

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Pentti, Phyllis, Susan
ja Brian Elolampi

Holden, MA

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Irja ja Clarence Paakkonen

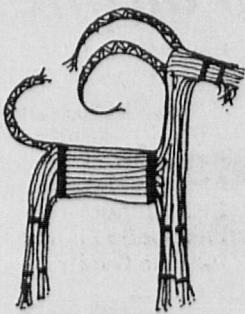
38 Nola Drive
Holden, MA 01520

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Irja and Sulo Haynes

54 Anderson Ave.
Holden, Mass. 01520

Merry Christmas and
Happy New Year
to Members & Friends

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta
Jäsenillemme & Ystävillemme
Finlandia Foundation-Boston, Inc.

pauhatessa - kuin Titanic. Nuori kuusi sai kerrostalossa kohottaa latvuksensa vanhojen tasalle ja latvakuusi palasi jouluksi entisiin korkeuksiinsa, mutta viimeistään loppiaisenä molemmat päätyvät taloyhtiön takapihalle tai takkaan. Tähtihetket ovat menneet. Antti Halkka

Chelmsford, MA 01824

Aino ja Vern Ure
69 Amble Road

Framingham, MA 01701

Elmer, Frances & Peter
Salenius
3 Woodleigh Rd.

Lowell, MA 01854

Donna ja Steve Dugas
1431 Pawtucket Blvd C-42

West Concord, MA
01742

Helen Gosson
1683 Main St.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Osmo ja Claire Sulkala

92 Lincoln Street
Needham, MA 02192

Boylston, MA 01505

Mr. & Mrs. Eero J. Osterlund
P.O. Box 86

Arne and Ilona Aho

Smithsonian Astrophysical
Observatory
Harvard, MA

Worcester, MA 01606

Elma Osterlund
5 Huron Ave.

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Eva ja Henry Hirvi

4 Ridgewood Rd.
Paxton, MA 01612

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Elvira, Wayne and Osmo U.
Tuiskula

386 Stafford St.
Cherry Valley, MA 01611

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Lyyli Rantala

Lutheran Home - J105
26 Harvard St
Worcester, MA 01609

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Taimi Tuiskula
Clark Manor Nursing Home
1350 Main St.
Worcester, MA 01603

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Levi ja Gertrude Häkkinä

246 Olean St.
Worcester, MA 01602

Seasons Greetings

Tarmo & Helen Hannula
Worcester, MA

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

FINNISH TEMPERANCE SOCIETY, SOVITTAJA
est. 1890
FINNISH AMERICAN CLUB OF RUTLAND
est. 1969

President
Barry Heiniluoma

Secretary
Maila Wiinikka

Jouluterveisin
Matti ja Eila Soikkeli
Braintree, MA

Quincy, MA

Sigrid and Robert Reed

Impi Karvinen

Braintree, MA 02184

Ted & Lynn Maki
16 Norfolk Rd.

*A very merry Christmas and warmest wishes for
the New Year to all our friends*

Walter and Esther Nisula

368 Franklin St.
Quincy, MA 02169

Finland Steam Baths

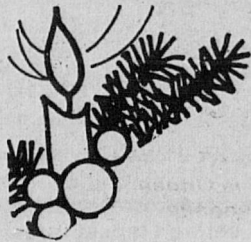
toivottaa

Joulu Rauhaa ja Onnea tulevalle vuodelle
asiakkailleen, ystävilleen ja sukulaisilleen, myös Raivaajan lukijoille.
Tämä on meidän korttimme.

Pentti ja Aino Pakkala sekä pojat

81 Copeland St.

Quincy, MA 02169

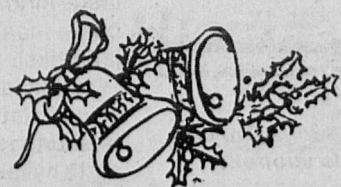

Joulun Rauhaa ja Siunausta Uudelle Vuodelle
toivoo

West Quincy Cong. Seurakunta

47 Buckley Street Quincy, MA 02169

Sunnuntaina, joulukuun 24, 1989
10:00 Englanninkielinen jouluaattojumalanpalvelus
4:00 Suomenkielinen jouluaattojumalanpalvelus

**Raitista Joulua
ja
Iloista Uutta Vuotta**

**Uljas Koitto
Temperance Society**

1890 - 1990

Quincy and Pembroke, Mass.
P.O.Box 1232 Pembroke, Ma 02359

**Merry Christmas
and
Happy New Year**

Looking forward to our 100th Anniversary

Fitchburg Joulun tullen

Pieni kaunis kaupunkimme
Taas on joulupuvussa,
Valoportit, joulukuuset
Säteilevät valoaan

Kaupat on kuin satulinna
Tavaroita tulvillaan.
Joululahjat monenlaiset
Odottavat ostajaa.

Kiirettä on kaikkialla
Touhua ja hyörinää.
Ihmeellinen joulujuhla,
Synnyttää se elämää.

Joulu-ukko vanha tuttu
Nähty on jo, kuulin niin.
Sepä oli paras viesti
Lasten pikkusydämiin.

Pankeista on joulusäästöt
Maksettu jo äsken pois.
Että joulu-ukon pussiin
Tavaroita ostaa vois.

Lelukaupat, kymppisentit
Niihin kansa kiiruhtaa.
Sieltä kun saa dollarilla
Monen monta tavaraa.

Suomalaiset ruokakaupat
Siitä huolen pitää kai,
Että joka kansalainen
Livekalaa jouluks' sai.

Suomalaiset seurakunnat
Kirkkojansa kaunistaa.
ahkerasti valmistavat
Joulun juhlaohjelmaa.

Arvo Palomäki 1931

Longmeadow, MA

Albert, Deborah, Lynn
Laakso

Lexington, MA

Ellen E. Lindell
Linda Iona Lindell
Elizabeth & William Copp
Robert, Lori & Liisa Copp

Randolph, MA

Norman, Shirlee, Allison &
Marissa Laakso
Thomas and Jodi Laakso

Newburyport, MA

William, Marilyn, Erik &
Kurt Laakso

Peabody, MA

Irene K. Laakso

No. Andover, MA 01845

Jennie H. Wolozin

Amateur Radio Finlandia NET

3:30-4:30 pm 3960 khz joka päivä
suomen kielellä radioyhteys

W1BPK Charles Manninen, Burlington, MA
W1PU Sylvester Ahola, Lanesville, MA
W1JRY Armas Sini, Ledyard, CT
W1BHH Tauno Hautala, Pembroke, MA
W1KWS Veikko Oby, Yarmouth, MA
W1JKQ Tauno Ketonen, Rutland, MA
K1OKO Roland Matson, Kennebunk, ME
K8YSH Urpo Mononwn, Conneaut, OH
W8HVK Ray Keskinen, Conneaut, OH
W8GR Eli Hirsimäki, Conneaut, OH
AA3I Lee Simonson, Silver Spring, MD
W1BZ Victor Äijälä, Arnold, MD
WA1UOP Uno Penttilä, Spencer, MA
K2IBM Reino Tuominen, Kinderhook, NY

Rauhallista Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta

toivottavat kaikille

Suomalaisen

Naisyhdistyksen jäsenet

Springfield, Mass.

Elizabeth Adams
Martha Asp
Martha Beers
Laina Calkins
Linda Clark
Melba Drewnowski
Janis Eldredge
Angela Farrer
Alide Fernandes
Eila Flinner
Liisamaija Flinner
Patricia Gately

Helga Haapanen
Siiri Hahko
Kathleen Hood
Alli Kamila
Hazel Lord
Anna Liisa Nieminen
Sylvia O'Neill
Tuula Pori
Kristine Smith
Alli Stenfors
Joanne Thalassinis
Irene Tuttle
Mirja Williams

Maynard, MA 01754

Irja Erkkilä
115 Summer Hill Glen

Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta

Elma ja Veijo Epäily

P.O.Box 412
Maynard, MA 01754

Jouluna

Me käymme joulun viettohon
taas kuusin kynttilöin.
Puun vihreet oksat kiedomme
me hopein, kultavoin,
vaan muistamme lapsen sen,
mi taivaisen tuo kirkkauden.

Me käymme joulun viettohon
niin maisin miettehin,
nuo rikkaan täyttää aatokset,
ja mielen köyhänkin:
Suun ruoka, juoma, meno muu
Laps' hankeen hukkuu, unhoittuu.

Turhuuden turhuus kaikki on,
niin turhaa touhu tää;
me kylmin käymme sydämin,
laps' sivuun vain jos jää.
Me lahjat jaamme runsahat,
laps - tyhjät kätes ihanat.

Oi ystävät, jos myöskin me
kuin tietäjämme nuo
veisimme kullan, mirhamin
tuon takkaan lapsen luo,
niin meille joulu maallinen
ois' alku joulun taivaisen.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Roy, Raija ja Kurt Helander
Fanny Helander

Maynard, MA

Terveitä päiviä ja iloisia muistoja
toivoo

"Herb" ja Viola Merriam

3 Crane Ave.
Maynard, MA

Rauhallista Joulua Hyvää Uutta Vuotta

Ed. Helander ja
Vivian ja Voitto Kallio ja perhe
Edmund, Audrey ja Heather Huntley

39 Fairfield St., Maynard, Ma. 01754

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Elsie Stranius

114 Centerville Ave.
Centerville, MA 02632

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Ellen O. Lindgren

72 Harrison Road
Centerville, MA 02632

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Elna Ruska Nelson

Centerville, Cape Cod, MA

Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

toivottavat Raivaajan lukijoille

Rachel ja Sävele Syrjälä

- Meri kurisumasu - hauskaa joulua, Mori-seimen lapset huusivat Joulupukille.

Suomalainen joulupukki aitouden tae Japanissa

Finnairin jo viitenä vuonna
Japaniin lennättämä Joulupukki on tullut Nipponin saarten asukkaille vuosi vuodelta tutummaksi. Revontulten ja lumen maasta saapunut hy-

väntähdön lähettiläs on luonut satojen tuhansien japanilaislasten mieleen kuvan kylmästä mutta ystävällisestä ja romanttisesta maasta.

Joulupukki kysyi japanilais-

lapsilta Mori-seimessä Tokiossa ovatko he olleet kilttejä - suomeksi - ja pienet pikisilmät vastasivat kuorossa "Haiiii..." -kyllä.

Joulupukin ja lasten välillä ei ole kielivaikeuksia.

Suurelle osaa japanilaisia Joulupukki on kotoisin Suomesta. Vuosittain yli 100,000 lasta kirjoittaa kirjeen Joulupukin maahan; vastaus tulee japaniksi.

Japanilaisäidit - tärkeät vaikuttajat japanilaisessa yhteiskunnassa - ovat varauksella hyväksyneet Joulupukin yhdeksi lastensa positiiviseksi kasvatustekijäksi.

Aito joulu

Suomalainen Joulupukki on tervetullut Japaniin, koska hänen uskotaan edustavan aitoa joulua, josta kaupallisuus ja keinotekoisuus on kaukana.

Japaniin pyrkii "virallisia joulupukkeja" lukuisista muista maista. Kilpailu joulupukkimarkkinoilla on kova. Suomalaisen Joulupukin ei sovi levätä laakereillaan.

Joulupukki - Heikki Martikainen - oli sitä mieltä, että joulupukin myyntiarvo Japanissa on suuri ja että suoma-

jatkuu sivulla 15

Greetings from
Cape Cod

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Aili ja Pauline Jarvi
2070 Main Street
West Barnstable, MA 02688

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Annikki Ala-Nisula
Brewster, MA

Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta

Vieno ja Jack Saarimäki
P.O. Box 168
Wareham, MA 02571

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Anna Wikman
Bob, Viola, Carol and
Jim McLoughlin
24 Par Three Drive
So. Yarmouth, MA 02664

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
täältä Cape Codista

Finnish American Society of Cape Cod

Holiday Greetings from New England

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

**Mirja ja Olavi Kurko
& family**

Rockville, R.I.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

John and Helen Smith

249 Waterwheel Lane
No. Kingston, RI 02852

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Sulo and Germaine Kivela

Greenville, N.H. 03048

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

**Claudia ja
Bruno Jokinen**

Nashua, N.H.

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Anna Makela

129 Cheney St.
Newport, N.H. 030773

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Anne-Marie Tucker

145 Knowlton St.
Manchester, N.H. 03103

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Liisa and Chet Talix

*Hauskaa Joulua
toivottavat*

**Saimi Korsman, Maynard, MA
John R. & Myrna Korsman, Mason, NH
John Clifford Korsman, Mason, NH**

Maynard, MA

Jos muutteeksi kertoisimme vähän näistä paikkakuntamme tapahtumista. Viime viikkoina on antanut paljon puheenaihetta se kun Maynardin poliisi pidatti humalaisen autonajurin ja hänen halustaan löytyi myös kiellettyä tavaraa; marijuanaa.

Tämä pidätetty oli William LeBond, presidentti Bushin ja hänen vaimonsa tyttären Dorothy'n erossa asuvan aviomies. Hän vietti yhden yön putkassa ja pääsi 25 dollarin takauksella vapaaksi.

Asia sai paljon huomiota paikallisessa sanomalehdessä ja olipa saanut pienen tilan "Time" magazine'ssäkin, joka ilmestyy New Yorkissa.

Tämä joulukuu on sellainen merkkipäivä jolloin maynardilai-

sille. Tämän joulukuun 7. päivä Fanny Helander täytti 99 ikävuotta reippaana ja elämänmyönteisenä, omassa kodissaan.

Toinen hyvin tunnettu paikkakuntamme asukas Hilma Kemppinen täytti joulukuun 10. päivä 100 vuotta. Myös omassa kodissaan, tyttärensä Lyly Nelsonin hellässä huolenpidossa.

Molemmat nämä syntymäpäiväsankarit ovat olleet pitkän elämänsä varrella toimeliaita edistysmielisen suunnan kannattajia. He ovat toimineet T.Y. Taiston ja United Co-Operative Society of Maynard osuusliikkeen horjumattomina kannattajina ja toimitsijoina. He ovat olleet Raivajan tilaajia lehden ensimmäi-

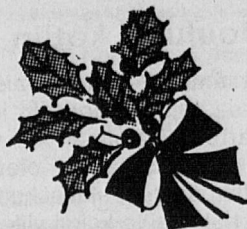
seltä vuosikymmeneltä alkaen.

Ystävät toivovat Hilmalle onnekasta toiselle vuosisadalle siirtymistä ja Fannylle onnellista matkaa vuosisadan rajalle 1990.

Hymy on ystävällinen, hienosti kaareutuva linja, joka panee monta asiaa hyvälle kannalle.

Lapset todella luovat valoa kotiin: Kuka teistä on nähnyt alle 12-vuotiaitten sammuttavan sähkövalon?

Ed Helander

S. Paris, ME

Ruth E. McKeen

Chester, Vermont

Aina Lind

Goshen, NH 03752

Virginia Warburton
Star Rt. 2, Box 57

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Veikko ja Eila Liuska

Church St. RRI Box 52
Chester, VT 05143

*Joulun Rauhaa ja
Onnellista Uutta Vuotta Kaikille
toivoo*

Aino Pekkanen
Boothbay, Maine

Mary Pekkanen Carreno
Boothbay, Maine

**Norma, Alan,
Todd, Mimi ja**

David William Bell
Rindge, New Hampshire

Danielson, CT 06239

Aune Van Hanen
P.O. Box 661

Stamford, CT 06905

Vieno Huhta
Dunn Ave Ext.

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Irma ja Lauri Pekkanen

171 Southside Rd.
York, Maine 03909

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Helen and Einart Kyllönen

R.F.D. 2, Box 297
Waldoboro, ME 04572

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

**Finnish-American
Heritage Society
of Maine**

*Siunausrikasta Joulua
toivottaa*

St. John Lutheran

Seurakunta

Rt. 6 - Brooklyn, Conn.

Rev. Robert, Kathy
and Keri Blackard
Anna-Liisa Hill
Elsie Hill
Alina Hyytiäinen
Leo & Helen Kauranen
Eva Lydia Ketola
Arno & Bert Kolm
Arne & Ida Kujala
Mildred Lahde

Maria Korkala Luteran
Vieno Mallinen
Venla Oksanen
John & Elma Robertson
Hanna Ronsu
Helmi & Kalervo Ruuskanen
Walter & Violet Sandholm
Reino & Josie Stenback
Irene Väänänen
Tyne Lindberg

Jumalanpalvelukset jouluaattona:
Sunnuntai, klo 11:00 AP.
Suomenkielinen, klo 2:00 IP.
Perhejumalanpalvelus, klo 5:00 IP.
Kynttiläitä & joululauluja, klo 10:00 IP.

Kaikki ovat tervetulleita!

**Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta**

toivottaa

**The Finnish-American
Heritage Society**

Rt. 169, Canterbury, CT

Greetings from New York & New Jersey

**Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle**

Eino ja Sylvia Laakso
94 Benwell Road
Rochester, New York 14616

Oneonta, NY 13820

Wally ja Carrie Keto
35 Valleyview St.

**Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

**Peter ja Christina Mahoney
and Peter III**
87 Mansion Street
Coxsackie, NY 12051

**Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle**

Carl & Roseanne Gullans
Clifford, Carl,
Edward, Karyn
3176 Morgan Drive
Wantagh, NY 11793-1753

Hyvää Joulua ja Onnea Uudelle Vuodelle

Aino & Elis Backstrand, Linda & Kathy

88 Manhattan Ave.
Yonkers, NY 10707

New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat

toivottavat

Rauhallista Joulua ja Onnellista

Uutta Vuotta

jäsenilleen ja ystävilleen

**Hauskaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta**

toivottaa

Port Chesterin ASKL:n Osasto

ja seuraavat jäsenet ja ystävät

Darien Conn.

Liz ja Ray Nurme

Port Chester NY

Gertrude Saari
Violet ja Kalle Mäki
Marge ja Roy Kallio

Chaplin Conn.

Kitty ja Arvid Nurme

Greenwich Conn.

Margit Dittman
Lindy ja Al Rasi
Mildred ja Arvid Backlund

Norwalk Conn.

Laura ja Dave Hupponen

Joulumuisto

Finlandia Foundation presidentti Mildred Mäki Kallioinen kysyi ystävällisesti minulta haluaisinko esittää jotakin ohjelmaa pikkujoulussa ja samalla vietettävässä itsenäisyyspäivän juhlassa.

Totta kai halusin kantaa korteni yhteiseen kekkoon ja etsittyäni löysin Siiri Kärjen kirjoittaman tositarinan, jonka hän on kirjoittanut sodassa kaatuneiden veljiensä muistoksi.

Mielestäni tämä tosikertomus sopii hyvin, koska siinä on joulun aikaa sekä samalla muistamista ja kunniantekoa Suomen miehille ja nuorukaisille, jotka antoivat henkensä maataan puolustaessa.

Ajattelin tämän sopivan Joulukertomukseksi myös tähän lehtemme.

Kodin vakavan tavan mukaan isän kehoituksesta kaikki polvistuvat ja rukous kohotettiin kohti Jumalaa, jolta niin monasti ennenkin oli voimaa ja lohtua saatu.

Kodissa oli opittu, että meillä on Juamala, joka voi auttaa. Muutaman päivän kuluttua valmistautuu isä lähtemään kirkolle saattamaan Mikko poikaa kutsuntapaikalle.

Samalla oli saatu järjestettyä niin, että Pentti poika olisi siihen mennessä saapunut asemalle valkeassa arkussaan.

Täten tapasivat veljekset toisensa kirkolla.

Ilta alkoi jo hämärtää kun isä palasi kotiin. Vasta katkaistut kuusen oksat oli asetettu ulkoaidan eteen kunniakaartiksi tervehtimään kotiin palaavaa Penttia, jonka Luoja ei suonut enää puhua heille maallisin kielen.

Aitan lattia on kuusen oksilla peitetty ja kynttilät asetettu arkun ympärille.

Pentti oli päässyt yhtymään siihen suureen jouluun, mikä taivaan kuorissa lauletaan iki loppumattomana lohdutuksen

**Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta toivottaa**

Kerttu Pukki

Bogota, N.J.

jatkuu sivulla 21

Newfield, NJ

Lempi Sibila

Jouluksi kotiin

Kersantti Pentti Ihalaisen kodissa valmistauduttiin joulua varten, sillä olihan hän rintamalta kirjoittanut olevan toiveita päästä jouluksi kotiin.

Isä haki esille kaksi viikkoa sitten tulleen kirjeen lukien sitä aina uudelleen ja uudelleen, samaten kuin äitikin, joka oli lukenut sen ainakin kymmeneen kertaan.

Kirjeen loppuosassa sanottiin: "jos loma anomukseni läpäisee esikunnassa, pääsen jouluksi kotiin. Sitä olen rukoillut joka ilta niin, että saisin nähdä teidät kaikki. Te tunnutte niin tavattoman rakkailta minulle.

Uskon, että te myös olette puolestani rukoilleet ja toivotte samaa, tapaamistamme jouluna.

Me emme enää hyökkää tällä rintamalohkolla, vaan hoidamme vain puolustusasemiamme. Älkää siis huolehtiko meistä!

Jumala auttaa ja varjelee meitä täällä kuten teitä rakkaat vanhempani, veljeni ja sisareni, siellä kotona.

Toivon vaan, ettei Mikko veljeni saa kutsua armeijaan ennen joulua niin, että saisimme kaikki yhdessä viettää joulua.

Ei siis muuta kuin näkemiin. Olen kirkolla puolenpäivän aikaan jouluaattona niin, että tiedätte tulla vastaan."

Kotiväen joulua valmistellessa saapuu pikaposti. Julma todellisuus ja suru iskevät vanhempien harteille.

Toinen kirje saapui samassa postissa. Nuorin poika Mikko saa kutsun asevelvollisuuttaan suorittamaan.

Vanhän isän hartiat kumartuvat, pää painuu polviin ja kyynelleet virtaavat kuumina alas poskia pitkin.

Äiti, siskot ja veli ääneen valittavat. Pentti ei enää palaa ei elävänä. Hän on ikuisesti poissa. Isänmaa on kutsunut hänet ikuisesti omakseen. Vasta hetki sitten valmistauduttiin häntä vastaanottamaan suurin toivein ja lämpimin tuntein. Ne toiveet ovat nyt tomuksi rauenneet.

The
FINLANDIA FOUNDATION
New York Metropolitan Chapter, Inc.

wishes that
you and your loved ones enjoy

A Merry Christmas

Box 2590, Grand Central Sta.
New York, N.Y. 10163

Support Finnish-American Cultural Exchange

Kansallisseura

Imatran

luottamusneuvosto (trustees), johtokunta ja
jäsenet toivottavat kaikille
amerikansuomalaisille

**Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta**

Tervetuloa tutustumaan uusittuun
seuraintaloon

Aito suomalainen sauna tilauksesta -

Komeat juhlasalit vuokrattavana

tilaisuuksiinne

740 - 40th St., Brooklyn, NY 11232
Puhelin (718) 438-9426

Holiday Greetings from All Around USA

Ihmisten apu on linnuille tarpeen koko talven

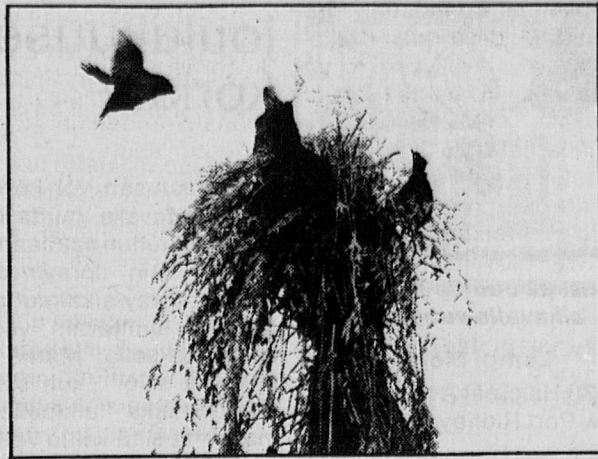
Kantapaikan tarjoilu ei saa katketa!

Joulumieltä jaetaan herkästi myös linnuille. Hyväsydämisyyden pitäisi kuitenkin jatkua senkin jälkeen, kun kauralyhde on loppuun nokittu.

Höyhenpeitteiset ystävämme eivät elä talven yli, jos niitä ei ruokita säännöllisesti.

Pakkanen ei lannista lintuja,

jos vaan ruokaa riittää. Talven luonto lennättää harvempi lintujen nokkaan hyönteisiä. Ihmisen pitää auttaa.

Nälkä on

Linnut kuluttavat ravintonsa nopeasti. Niinpä niiden täy-

tyy ehtiä nakuttaa runsaasti ruokaa päivittäin, jotta elo ei katkeaisi kylmänä talviyönä. Kun lintuja on alkanut ruokkia, sen täytyy olla säännöllistä.

Isäntää ei hevillä vaihdeta. Siivekkäät silmänilot valitsevat kantaravintolansa ja pysyvät uskollisina asiakkaina.

Nälkäiset linnut eivät ole nirsoja ruokintapaikan suhteen. Vaan jotta ne eivät saisi riesakseen salmonella-bakteeria, ei kantapaikka saa olla millainen tahansa.

Kehno lintulauta on täynnä ruokaa, jonka seassa siivekkäät voivat melskata rauhas- ja tiputtaa höysteeksi ulostettaan. Siinä salmonella leviää.

Kunnon leipää linnuille

Leipä on monien lintujen lempiruokaa. Se ei kuitenkaan saa olla hapanta, homeista tai liian mausteista.

Siemenet, tali, maapähkinät ja peruna kelpaavat myös, kunhan niihin ei ole sotkettu suolaa. (Talvella ei aina löydy vettä) Sorsille ruoka pitää mieluummin tarjoilla kosteana. Kuiva ruoka voi turvota sorsien masussa ja ne saattavat tukehtua.

Kun ruokinta on kunnolla hoidettu, voi talven läpi ihailla tali- ja sinitiaisia, keltasirkkuja, viherpeippoja, punatulkkuja, varpusia, joskus jopa hömötiäisiä ja töyhtötiäisiä.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Arvi E. Raty

62 University Ave.
New Castle, DE 19720

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Taisto ja Joan Luukkala

316 Faber St.
Pittsburgh, PA 15214

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Martha E. Savenius
Rauha Toini Savenius

609 Oakland Ave.
Charleroi, PA 15022

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Hilkka ja Markku Ketola

5639 Crooked Lake Rd.
Howell, Mich. 48843

Joulun ja Uuden Vuoden terveiset tanhun ystäville

Nordic Heritage Tanhuajat
ja Nordic Heritage Lastenryhmä
Detroitin alueelta

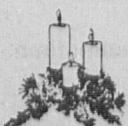
5639 Crooked Lake Rd.
Howell, Mich. 48843

Hauskaa Joulua ja Parasta Uudelle Vuodelle

Finn Focus Radio-ohjelma

WCAR Radio 1090 am
Torstai-iltaisoin kello 10

Kuuluttaja: Markku Ketola
5639 Crooked Lake Rd.
Howell, Mich. 48843

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Sylvi M. Tattala

Star Rt. Box 690
Cascade Locks, OR 97014

Vancouver, WA 98684

John E. Erkkilä
Helmi Kortés-Erkkilä
605-9 SE 121st Avenue

Baltimore, MD 21222

Woitto ja Elma Wallenius
7905A Trappe Road

Bowie, Maryland

Bill, Carol and John Wilen

Indian Head, MD

Mr. and Mrs. David Brooks
Scott & Sarah

Greencastle, PA 17225

Jorma Raymond
Helen (Wickholm) Keto
15021 Maryland Line Road

Stafford, TX 77477

Thyra E. Harju
Allen Harju
1226 Meadow Hollow Drive

Iowa City, IA 52240

Miss Eva H. Erickson
1413 Ash St.

Boulder, CO

John & Kim Cutshall

Michigan

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Armas & Elthea Luoma
9174 Arnold
Redford, Michigan 48239

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa lukijoille erikoinen kertomus "Isoisä kertoo talvisodasta - ja ajasta ennen sitäkin" (saatavana Raivaajan välityksellä)

George Latvala

8746-22nd Ave. N.W.
Seattle, WA 98117

San Mateo, CA

George, Marylyn, David &
Gregory Laakso

Poway, CA

Dr. and Mrs. John Aronen
and Chad

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Allan Nelson & family

P.O.Box 175
Monte Rio, CA 95462

Iloista ja Rauhaa Jouluaikaa - Onnellista Uutta Vuotta

Raimo S. Lagus

1944 So. Olympus Ave.
Hacienda Hts., CA 91745
1-818-333-8717

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Ellen and Arvi Olavi Wäänänen

1594 Wessex Avenue
Los Altos, CA 94024

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Harri Siitonen

106 Sanchez No 17
San Francisco, CA

Greetings from Northern California

Berkeley, CA

Sylvia Everett
Wilma Kankaala
Toini Laine
Elvi Lahti
Eleanor Luukkala

Sonoma, CA

Tauno & Irja Ahonen
Ed & Bertha Hagelberg
Aune Jackson
George Starr
Walter & Iria Sundman
Wäinö & Clare Torri

Mill Valley

Jorma & Beatrice Kaukonen

Holiday Greetings from Florida

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Elizabeth Rengo
6303 E. Tenn Ave.
New Port Richey, FL 34653

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
toivottavat

Aini Laiho
Jack ja Mae Hatunen
6061 Oleander Ave.
New Port Richey, FL

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Hilppa Lempiö
6025 Polk Ave.
New Port Richey, FL

Finnish American Club
toivoo

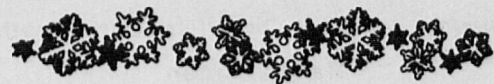
Kaikille hyvää Joulua ja Onnea Uudelle Vuodelle
6016 Delaware Ave.
New Port Richey, FL

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Raymond ja Ina Sliwinski
220 Croton Ave. Apt. 111
Lantana, FL 33462

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

George ja Eila Halfpenny
7223 West Oakridge Cir.
Lantana, FL 33462

American Finnish Tourist Club, Inc.

301 Central Blvd., Lantana, Florida 33462

Toivottaa jäsenilleen ja kannattajilleen

**Hyvää Joulua
ja
Onnellista
Uutta Vuotta**

Suola on oiva joulukuusen koriste

Joulukuusen voi koristella monella tavalla, mutta talven huurua puuhun saadaan muutoinkin kuin sprayn avulla. Ennen spray-aikakautta joulukuusi lumitettiin vesi- ja suolaliuoksella. Märkä suola on hyvä silloin, kun siitä voi tehdä vaikka "lumipalloja" ilman, että siitä valuu vettä.

Ennen kuusen lumetusta kannattaa lattia suojata paperilla. Sen jälkeen kiinnitetään tähti ja kynttilät. Vasta sen jälkeen tuputa suolamassaa kuusen oksille vastakar-

vaan oksien päästä runkoon päin.

Anna suolatun kuusen 'kui-vua ainakin kymmenen tuntia. Siksi suolaus on hyvä tehdä illalla, että jatkokoristeluun päästään heti aattoamuna.

Tavallisen perhekuusen suolaukseen tarvitaan noin 2-4 kiloa suolaa.

Hauskaa Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Lempi Merio
10938 Hillcrest Ave.
New Port Richey, FL 34668

Rauhallista Joulua ja Onnea vuodelle 1990

Willard Salmi
6253 Tenn Ave.
New Port Richey, FL 34653

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
Beatrice ja Dave Meyers

3634 Nettle Creek Ctr.
Holiday, FL 34691

Lantana, FL 33462

Rev. Viljo and Impi Heiman
1604 Holly Street

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Hertta & Kalle Odell
Voluntown, Conn. - Lantana, FL

**New Port Richey
FL 34653**

Irja Kallio
6127 Elmhurst Drive

Hyvää Joulua ja Onnea alkavalle vuodelle

Saimi ja Ruth Daniels
Spring Hill, FL

Christmas in Florida

The visitor sadly shook his head as he basked in the tropical sun; "Call this Christmas?" to us he said, "Well, not where I come from".

We looked at him and then we smiled as he scoffed at our "plight". And we felt pity and were not riled 'cause he was so far from right.

For no snow fell on Bethlehem on the night the Star first shone. There was no blizzard nor howling gale that swept with a shriek and a moan.

The breeze was soft; and what is more, the night the Christ Child came, hibiscus bloomed near the stable door, as Mary murmured His name.

So we find here, in our sun-drenched land untouched by the ice and snow, that the spirit of Christmas is near at hand and we feel God willed it so.

Aili & Robert Narici
7247 Holiday Drive
Springhill, FL 34606

Kalevan Naisten Auringattaren Tupa No. 56

Kalevan Ritariit
Etelän Maja 52
Lantana, Florida

Suvettaren Tupa 20
K.N.III Asteen Tupa
Lantana, Florida

P.O. Box 3783

Lantana, FL 33462

**Toivottavat Parhainta Jouluiloa ja Onnellista
Uutta Vuotta kaikille kalevaisille -
kaikille suomalaisille**

Kokouksemme ovat joka kuukauden toinen ja neljäs maanantai klo 7:00 suomalaisella Turistiklubilla 301 Central Boulevard Lantana, Florida 33462
Suvettaren Tuvan kokous kolmantena maanantaina 7:00

Vierailevat Siskot ja Veljet: Olette erittäin tervetulleita kokouksiimme - vaalimaan kansallisuutemme asiaa ja nauttimaan perheemme yhdessä olost.

SUOMALAINEN...

jatkoa sivulta 10

laisten matkailuviranomaisen olisi herättävä nyt huomista varten.

- Suomalainen Joulupukki on ollut aina hyväntahdon lähettiläs, joka käy orpokodeissa, lastensairaaloissa, seimissä ja vanhainkodeissa. Japanilaiset arvostavat aitoutta ja siksi Joulupukki on aina tervetullut, Martikainen totesi.

- Japanilaislapset ovat tavattoman kurinalaisia ja hyvin käyttäytyviä. He ottavat aina leikkiverinsä huomioon ja ovat valmiita auttamaan toisiaan. Joulupukki kertoi huomioistaan. - Mutta lapset ovat kaikkialla maailmassa kuitenkin aina yhtä suloisia. Japanissa he usein tuovat Joulupukille lahjoja. Mori-seimesäkin Joulupukki sai niin paljon lahjoja, että valitteli ettei

ollut tullut otettua toista pulkkaa mukaan.

Tokion läpi taksilla ajava joulupukki kiinnitti monen jalankulkijan huomion. He saivat ystävällisen kädenheilauksen ja hoilauksen tervehdykseksi.

Taksinkuljettajakin sai karkin, kun uteliaana kysyi, onko tuo IHAN oikea Joulupukki.

Joulukyliä

Matkailun edistämiskeskusten Tokion-toimiston hoitaja Kaija-Leena Ogihara kertoi, että japanilaisten kanssa on neuvoteltu jo jonkin aikaa Joulumaan perustamisesta ainakin kahteen kohteeseen Hokkaidon saarella.

Näihin joulukyliin tulisi Jou-

jatkuu sivulla 21

Lake Worth, FL 33460

Rauha Markkanen
1800 S. Drive

Irene ja Fred Korpinen
1520 Lake Ave Apt. 7-B

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

K. Aarne Lucander
1800 South Drive
Lake Worth, FL 33461

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Eino & Taimi Salo
615 So. Palmway
Lake Worth, FL 33460

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Miriam ja Wesley Ketonen
1747 - 4th Ave No.
Lake Worth, FL 32460

Iloista Joulua ja Terveyttä Uudelle Vuodelle

Maiju ja Onni Honkanen
710 So. D St.
Lake Worth, FL 33460

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Ellen ja Einar Nummelin
431 So. "B" St.
Lake Worth, FL 33460

Around the Market

Many newspapers feature a column which shows what people in the streets are thinking about various issues of the day.

Here we present, with translation, the *Demari's* version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what people of today's Finland are like.

Lempi Rautio

- Miulla ei rahat riitä itellekään. Tai, olisi miulla kyllä ainakin kahet kengät. Taianpa katsella.

- I don't even have enough money for myself. Or, I do have at least two pairs of shoes. I think I'll have a look.

Varaudutko kodittomien auttamiseksi jouluna?

Are you going to help the poor this Christmas?

Ida Pöyry

- Olen aina auttanut. Tuon usein vaatteita torin laitapuolen kulkijoille.

- I have always helped. I often bring clothes to the poor

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Frances ja Jorma Wuorinen
8 Westminster Lane
Boynton Beach, FL 33462

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

Elma Laitinen and George & Vilma Lambert
6327 Kings Court
New Port Richey, FL 34653

Mikko Palin

- Olen hyvin huono laittamaan mitään keräyksiin. Epäilen, että varat jäävät väliportaisiin. Aina rahaa ovat pikkutyöt, jotka käyvät virpomassa pääsiäisenä. Silloin tietää ainakin minne rahat menevät.

-I'm very bad at giving to charity. I suspect that the middle men keep the money. The only ones I always give money to are little girls who come to your door on Easter dressed as witches. Then I at least know where the money goes to.

Martta Toivonen

- Aina autan, mutta en järjestöjen kautta. Käyn sairaaloissa vanhuksia katsomassa. Muutama päivä sitten kävin Koskelan sairaskodissa.

- I help always, but not through organizations. I visit old people at hospitals. A couple of days ago I went to an old people's home in Koskela.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Signe ja Victor Rautanen

2031 Sunset Dr.
Bradenton, FL 34207

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Viljo ja Dorothy Laaksonen

10635 N.W. 11th Avenue

Miami, FL 33150

Finnish-American Rest Home, Inc.

1800 South Drive, Lake Worth, Florida 33461
Telephone (305) 588-4333

Suomalaisen Lepokodin asukkaat, johtokunta ja työntekijät

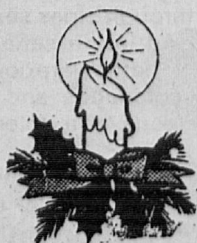
toivottavat

Rauhallista Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

kaikille lukijoille

Lepokodin Ystävät

toivottavat

Lepokodin johdolle, henkilökunnalle,
asukkaille ja kannattajille

Joulun Iloa ja Rauhaa sekä Siunausta Uudelle Vuodelle

Olemme jälleen kiitollisia kaikesta
meille antamastanne tuesta

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Speaking of the Viking Millennium . . .**

by Signe

Historians generally agree that the Vikings, led by Leif Eriksson, were the first white men to set foot on the soil of North America. Circa 1000 is given as the time, but it is now believed that 989 A.D. was the exact date. This would make it a thousand years ago this year.

Eriksson earned the honor, but another Viking narrowly escaped that distinction. Sailing from Iceland to Greenland in 986 A.D., Bjarni Herjulfson's ship was blown off course by high winds. He caught sight of a shore that did not resemble Greenland. His men begged him to land, but he refused and turned back.

After a thousand years, the name Viking still brings to mind the image of a burly, bearded warrior. Animal horns adorn his head, and he carries a round decorated shield. But these men from the Scandinavian countries had not always been warlike. The Viking Age first emerged in Europe around 800 A.D. It was a time of bold discovery and exploration. Young men with their families emigrated to nearby lands to find new homes. It was also a time of peaceful settlement and colonization.

Some settled on the Hebrides and northern Ireland. They engaged in farming and fishing,

and became Christians. They raised cattle and sheep. They decorated the furnishings of their churches with silver and gold, and later established settlements in Iceland. Unfortunately these were later raided by the Vikings.)

The Icelandic Sagas of Eric the Red describe these times. These narratives, part legend and part history, are the only accounts left. For a long time, they were treated as fiction, but because of recent explorations, they are now believed to be founded on fact. Most of the later stories about the Vikings were written by their enemies.

It is mentioned in the Sagas that the men were well armed. They wore a mail shirt called a byrnie. They might use an axe, a spear, a javelin, a sword, or bow and arrows.

The Viking ship, with its carved animal head and single large square sail, was patterned after the Roman galleys. On the sides were hung the round and painted shields of the warriors. The ship was shallow and pointed at both ends. It could be maneuvered with oars on the rivers.

During battles, the Vikings depended on the rowers instead of the sail. The largest ships probably had ten oars to a side. It is thought that perhaps

the crew was divided into three shifts which would give twice as many men to fight as to row. A twenty oared ship could carry 60 men. In some battles, 250 ships might be used.

In that part of the world, the compass was not known at that time. The Norse sailors got their bearings from the sun and the stars, and would usually try to set a course straight along a certain latitude.

The Vikings believed in omens and superstitions. They believed that dreams were revelations from the gods to the sleeper, and would inform him of coming events. In times of peace, they showed an ability for government, and organized fleets of ships at a time when rulers such as Charlemagne had not thought of doing this. They were courageous, but unfortunately also very cruel.

As time went on, the Viking explorations became warlike raids, and terrorized the coastal regions of Europe for over two centuries.

The procedure was always the same. First the outlying islands were attacked, and then the mainland. The Resistance of the settlers was overcome, and occupation would take place. The people were either decimated (every tenth man was selected by lot and killed), or the whole population would be driven out.

Finally the Vikings would take possession of the land by having a ceremony in which the

men carried burning brands and lighted many smoky fires. In this way they hallowed the land for themselves.

Whenever they left, they would fill their ships with cattle, slaves, and whatever they could seize from the Christians. The slaves were from many different countries where raids had taken place. They would be sold at various trading posts. Those who belonged to wealthy owners would often be allowed to work for themselves and buy their freedom.

Coming from the Scandinavian countries of Norway, Sweden and Denmark, the Vikings, spread in different directions. A large component came from Denmark which was a major European power until it lost much land to Sweden.

Ireland was the first country to be conquered after a continuous series of attacks. The western coast and islands of Scotland came next. The British Isles were attacked in 838 A.D. The Vikings sailed up the Elbe River and burned Hamburg, and in 845 A.D., they were in Paris.

Across the North Atlantic, islands form almost a land bridge: the Shetlands, the Orkneys, the Isle of Man, the Faroe Islands, and Iceland. From that land it is only two hundred miles to Greenland, and both have such high mountains that at a half-way point, both islands can be seen. Lacking ocean currents in the area, this island chain proved very useful.

Recently the foundations of homes of stone and turf have been found in Greenland where the founder of the first colony was Eric the Red.

Around 986 A.D., Erik's son Leif acquired a ship and set out from Greenland. He followed the West Greenland Current along the east coast and around the southern tip to join the Labrador Current. Either on purpose or by accident, he landed somewhere on the coast of North America. He called the place Vinland or Wineland for he found wild grapes growing there. (They might have been some other berry such as the cranberry, for how far north do grapes grow wild?)

The Vikings are believed to have made at least five voyages to areas they called Helluland, Markland and Vinland... which might have been Labrador, Nova Scotia or Newfoundland, and New England.

The stories told in the runes and sagas date back much earlier than the European Viking Age, so we know that they had their own culture although it was not that of the Christians.

In Rockport, the Viking Millennium was observed in October with a Swedish smorgasbord and entertainment. The Historical Society and the Friends of Rockport Athletics honored the Scandinavians who had contributed much to the development of the city, and the Senior High School athletic teams who are known as the VIKINGS.

A monument honoring Leif Eriksson stands on Commonwealth Ave. in Boston, Mass.

Memories of another trip to Europe

Onerva Lovejoy

continued from last week

While on our next days tour we passed pretty English countryside which reminds us of Pennsylvania with open fields with hills on the horizon.

We had an excellent guide with a marvelous sense of humor. Her commentary as we rode along was very informative with comical remarks. I'll quote some of them.

We passed Windsor Castle, built as a fortress, now a royal summer residence. It has 13 acres with an expanse of breathtaking scenery - woods, open land, gardens and artificial lakes.

The fields we passed were wheat, barley or hay.

English people don't care for rye bread or oat cereal so very little of that is grown. They aren't fond of the "ghastly oat cakes the Scots are fond of. Those aren't bad if you don't mind eating cardboard."

All the hay is baled into large round-shaped wheels which they cover in black plastic and store near their barns.

Farming is the second most important industry after the money market.

Grass is grown for grazing, sodage and hay. Barley for

beer and whiskey, cereal and some animal winter food.

We were about to stop for a coffee break when the guide said "You can fiddle with your elastic, too, but do it in the appropriate place". Such a stop on our Finnish tours has been called a *Hiekkalaatikolle* (Sand-box stop).

We were going to have a two and a half hour stop at Bath but first were given a quick city tour. We wished we had made a few stops so we could have taken pictures.

We passed the magnificent Georgian apartment building called Royal Crescent. It had been started in 1767. It is 600 feet long, built to have 30 stone houses joined in a symmetrical design.

We also passed buildings with the first floor windows cemented over. The guide told us that was done when the owners were taxed on every window. This had happened in 1775 "when we had a little trouble with our colonies across the sea and were taxed".

When we were about ready to stop our guide said "You don't want my advice but you're a captive audience so you're going to get it", and then she proceeded to tell us where we

were going to stop, King's Mead Square, and gave us hints how to find it when we wanted to go back to the bus. "If you mislay yourself, don't panic, that's up to me, ask anyone not a tourist for the square".

She mentioned an excellent candy shop and said the chocolate was of course loaded with calories. "God must have loved calories because he made so many of them".

Bath is the best preserved Georgian city and famous since Roman times for its warm springs.

Romans had developed the present site in 43 A.D. The warm springs had seemed miraculous to them in this cold and misty land. (It wasn't cold and misty this summer). They channeled the water through pipes sealed with lead and into a series of baths. These baths were covered by paved colonados and became the focus of a splendid resort.

The mineral water comes from the hills and is 120 degrees Fahrenheit. They get about 250,000 gallons a day. It's not high in slufur so it doesn't smell but it looks dirty because of algae in it.

The discovery of a life-sized

Turn to EUROPE page 18

The Nature of Lapland

by Christopher Kenneally

HETTA, Finland - Somewhere in the whitened world of the Pallas-Ounas National Park, Rune Leskinen explained how he could find his way around without benefit of any maps. The veteran guide simply claimed to know every tree, rock and hill around him.

"When I see pine tree," he said, "it is like friend."

Asked whether he carried a compass anyway - just in case - Leskinen patted his white leather mittens against the left breast of his snow suit.

"I keep compass right here," he said.

A traveler can be forgiven a momentary lapse of romanticism. In the northwestern edge of Finnish Lapland, more than 200 miles above the Arctic Circle, it seemed reasonable to believe that Leskinen would mean the compass was in his heart. That is, until he unzipped his pocket and took out a real compass.

The people of Lapland seem to live equally well with tradition and technology. On a day-long ride late one fall through the Pallas-Ounas "fells" - a hilly countryside dotted with pine shrubs and dwarf birch trees - Leskinen skillfully manguvered his snow-scooter across the stark terrain. The boots he wore, though, were the traditional Lapp kind, made of reindeer hide, curling at the toe, and insulated with grass.

With the goal of maintaining a harmony between traditional and modern ways, Leskinen last year organized the *Tunturiopastoimisto* the "Agency of the Fell Guide Office," an umbrella organization for the Hetta region's tour guides, as well as those local Lapp reindeer herders, like his friend Jouni Eira, who occasionally work with tourists. The agency has its business side - at his office in Hetta, Leskinen books "snow-scooter safaris" and reindeer sled rides - but its primary responsibility, he explained, is to keep to "the Lapp way" and show "respect for the nature."

"The nature" is how even Finns fluent in English - Leskinen among them - refer to what we would call more lightly the wilderness or the forest or the countryside. "The nature" encompasses much more than the simple picture of trees and

hills, however; it includes something intangible, almost spiritual, and certainly eternal - the elemental force that animates the world.

In Lapland, Finland's northernmost and largest province, "the nature" thrives on extremes. The summertime "midnight sun" burns for months, while winter temperatures can plunge as low as minus-20 Fahrenheit. By Easter, though, when Hetta hosts its annual traditional and classical music festival, the sun returns from its winter vacation, temperatures reach above the freezing mark and cross-country skiers are likely to return from a day on the trails with a tan.

Hetta, a village of 700 people near the Swedish and Norwegian borders, leaves the impression on a traveler of abiding calm and profound exoticness. In mid-November, the sun had already begun its winter retreat. The days lasted barely six hours and 4 o'clock in the afternoon was as dark as the middle of the night. Only the grind of studded snow tires and the rumble of snow-scooter engines pierced the still, quiet air.

The adventure of a snow-scooter safari began in the driveway at Leskinen's one-story white clapboard bungalow. On a Saturday morning, his 13-year-old son Antti, a skilled scooter driver, was free to join the group. The boy was dressed just like his father - fur hat with heavy ear flaps, blue down snow suit and Lapp boots - and when he learned their visitor was from Boston, he had an important question.

"Boston?" the boy asked. "Isn't that where 'Spencer' is?"

Leskinen wrapped the day's supplies in a tarpaulin, covered it over with reindeer hides and lashed it all to an old wooden sled. Around him, the several snow scooters for the journey were warming up. With the temperature at five degrees Fahrenheit, that would clearly take a little time.

Crossing first a frozen lake behind the nearby Hotel Hetta, the safari made its way into "the nature" of the Pallas-Ounas National Park. The scene appeared like an unfinished paint-

ing. Short, twisted trees with wiry thin branches were nearly blotted out by snow. Otherwise, the world was absolutely white from sky to ground. The cold stiffened a scarf like starch, but the thick orange space suit Leskinen provided kept one warm enough.

Ascending a fell, the safari entered a small wind front that kicked up a dusty storm of fallen snow, which made it difficult to see the white-plumed snow grouse Antti had spotted.

As early as it was in the season, there were no smooth trails for the safari to follow. Leskinen led the pack on a bumpy, invigorating ride that was surely in the style of the Lapp reindeer herders who comb the fells in search of their animals.

"When I get back and meet some reindeer herders," Leskinen said later at a lunch-break campfire, "the first question they will ask is 'Have you seen any reindeer?' It is helpful to them to know where the reindeer have been."

Leskinen knows the concerns of these herders from personal experience. In addition to his 16 years as a guide based in Hetta, he has worked for local herders in the annual reindeer round-up as well as the winter-long effort to track the animals' movements as they roam the fells in search of food.

At the midday campsite he had chosen in a small clearing with a view of a frozen lake, Leskinen nursed a roaring fire with clumps of birch branches twisted tightly together in a technique he learned from the herders. The warmth of the flames forced open the dark tiny buds at the ends of the branches.

They think it is spring," Leskinen said.

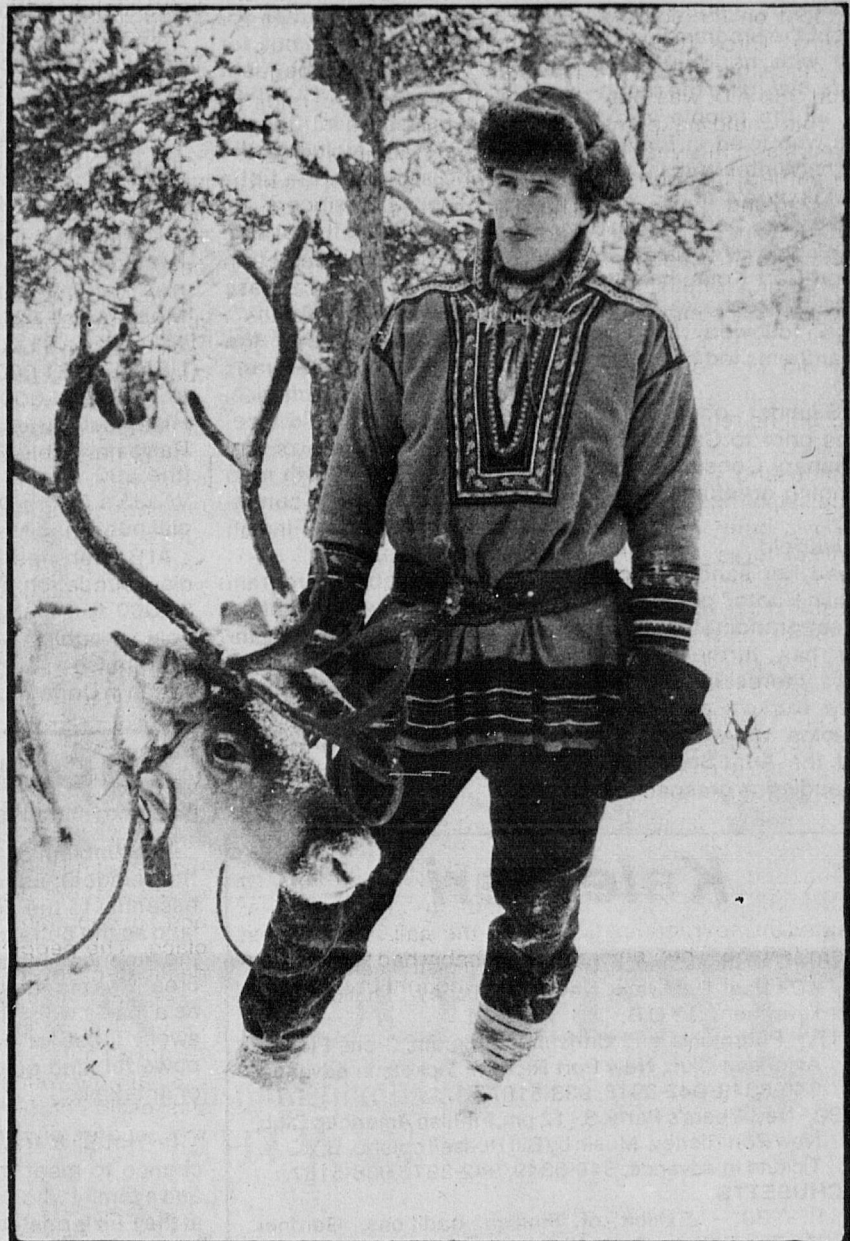
With reindeer hides encircling the fire as their mats, the safari members greedily ate a meal of *lenkkimakkara*, a Finnish sausage roasted on sticks like American hot dogs, cheese, bread, and chocolate bars so cold they shattered into bits like glass. For the coffee water, Les-

kinen pointed to a spot 20 yards from the fire. His son Antti made his way there and began knocking a whole in the crusted snow. A half-foot below the surface was a running brook.

"This is my first time back here since the fall," Leskinen said sipping the steaming *kahvi*. "It feels good."

The remarkable cold of the Lapland winter could not have been more apparent than by that campfire. The safari members warmed their stocking feet at the flame's edge, but only a few yards away, the five degree temperature reasserted itself. All around, "the nature" was as breathtaking and moving as the strains of a Sibelius symphony. In one of the world's last unspoiled wildernesses, a traveler learned a deep appreciation for the rugged courage of the men and women who have not only survived here for centuries, but have also constructed a rich culture in harmony with "the nature."

Turn to LAPLAND page 18

Reindeer herder Jouni Eira, in a traditional Lapp costume, will take travelers on a sleigh ride through "the nature" near his home in Hetta, Finland.

Christopher Kenneally photo

TUNTURIOPASTOIMISTO
AGENCY OF THE FELL GUIDE OFFICE

RUNE LESKINEN
PUH. 9696-51230

SF-99400 ENONTEKIÖ
TEL. +358-696-51230

Business card of Rune Leskinen, founder of "Tunturiopastoimisto". The figure is based on an ancient drawing of a Lapp "shaman".

At Finnish Hall -

Commemoration of Finland's Independence and Winter War

CANTERBURY, CT - December 3rd dawned clear and bright here in Eastern Connecticut despite the weatherman's worrisome predictions. This brought out the Finnish community in great number to pay homage to the veterans of the 1939 struggle and Finland's freedom.

Mistress of Ceremonies Anita Smiley kept the program flowing smoothly with her thoughtful comments, including the recognition of all the people in our audience who lived in Finland through the Winter War.

Mark Mäkipuro's music warmed the crowd before President Jack Smiley's welcome.

Arno and Bert Kolm, flanked by the Folkdancers, presented the flags followed by the national anthems led by Hannu Mäkipuro.

Herb Silander offered the invocation prior to Carl Anderson, Honorary Consul of Finland, bringing greetings to the assembly.

Eight-year-old Christine Wood read her school report, "My Finnish Roots," going back to her great-grandmother. This research has further fueled Christine's interest in Finland.

In Olavi Kurko's and Aatos Autio's solos, as well as the songs of the Aura-Seura Singers, the audience grasped the

bittersweet longing of men fighting against incredible odds.

Christer Häglund, Press Attache for Finland, referred to Finland's plight in 1939, according to the rest of the world, as "national suicide." However, history has vindicated this decision to face the "Mighty Bear" alone, said Häglund. For Finland was fighting neither for territory nor ideology but for survival as an independent nation.

Burton Jernström introduced the war veterans including the ladies who served in the Lotta Svard. From his sincere remarks, it was evident that Burton took pride and pleasure in locating and presenting these special people to us.

John Kirk, president of the oldest Finnish War Veterans organization in America, brought greetings as did Vice-President Eero Martin of the Asevelikerho Ryhti. Both men emphasized the need to continue work befitting the Finnish war veterans.

This memorable program closed with a lively presentation from our FINNCONN Folkdancers and a delectable, old-country "Kahvi Pöytä" set up by our capable ladies and orchestrated by Eila Mäkipuro.

Eila Silander

Kalenteri

FLORIDA

Dec 16 - Christmas Dance, 8 - 11 pm, Finnish American club, 409 East Delaware, New Port Richey. Music by the Rivermen. B.Y.O.B.

Dec 17 - Puurojuhla and Christmas program, 3 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Tickets in advance: 849-6349, 942-3916, 938-5167.

Dec. 30 - New Year's Party, 8 - 12 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Music by Bill Russell combo. B.Y.O.B. Tickets in advance: 849-6349, 942-3916, 938-5167.

MASSACHUSETTS

Dec. 1 - 30 - Exhibit of Finnish traditions, Gardner Heritage State Park Visitors' Center, 26 Lake St., Gardner. Open Wed - Sat 9 am - 4:30 pm. 508-630-1497.

Dec. 16 - Dance, 8 pm - midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American club of Saima.

Dec. 30 - New Year's Eve traditions, 1-3 pm, Heritage State Park Visitors' Center, Gardner. Watch the custom of melting lead and pouring it into buckets of cold water to produce strange forms which are then interpreted to predict the future.

Dec. 31 - New Year's Eve party, 7 pm - 1 am, Saima Park, Fitchburg. Buffet and dancing to the music of David Nelson and Aatos Autio. Tickets available at RAIVAAJA. Sponsored by Finnish Ski Club.

MICHIGAN

July 26-29 - FinnFest USA'90, Suomi College, Hancock. Tel. 906-487-7202.

NEW YORK

Dec. 15 & 16 - Meredith Wilson's "Here's Love", 8 pm, University Theatre, 35 West 4th St., New York. Cast includes Emily Cheeger. Production of New York University Musical Theatre. Tel. 212-998-5278.

Dec. 16 & 17 - Meredith Wilson's "Here's Love", 2 pm, University Theatre, 35 West 4th St., New York. Tel. 212-998-5278.

Dec. 17 - Songs of Scandinavia, 5 pm, Renee Weiler Concert Hall, 46 Barrow St, Greenwich Village, New York. Artists: Christine Seitz, soprano; Carl Halvorson, tenor; Steven Blier, piano. Program includes songs by Armas Järnefelt, Selin Palmgren, Yrjö Kilpinen, Aulis Sallinen, Jean Sibelius. Presented by Greenwich House Music School as a feature of the New York festival of Songs. Box office: 212-242-4770.

OREGON

Dec. 15 - Finnish American Literary Heritage Society public program series, 7:30 pm, 171 Cramer Hall, Portland State University. Featured speaker: Dr. Bernhard Fedde, Emeritus Professor of History at Portland State University, on "Finland under Swedish Rule."

All programs subject to change

National Finlandia Foundation News

Finlandia Foundation National met recently in Boston and decided to embark on a much expanded cultural program in years to come.

Funding of worthy cultural and educational projects will be accelerated and search for scholarship recipients will be delegated to the chapters, as well as awarding them through the chapters. The trustees of the Foundation are now same as the Trustees of Finlandia Foundation Trust and both entities are tax exempt.

During past fiscal year Scholarships were awarded to Anika Tverin \$3,000; Kirsti Marja Metsähuone \$2,000 and grants were made \$1,000 to FinnFest USA '88; \$1,000 to FinnFest USA '89; \$1,000 to Pasadena Historical Museum and \$90 to Raivaaja Publishing Company [the \$90 was for an ad in RAIVAAJA's 350th Delaware Special published May 12, 1988].

At Boston meeting the Finlandia Foundation Trust awarded \$1,000 to FinnFest USA National for publishing 2nd volume of "Finnish - American Organization in United States"; \$1,000

to Salolampi Foundation and \$2,000 to host a Finnish Disabled Youth Team at Orange Bowl Athletic Events in Florida.

In addition \$10,000 were earmarked for expanded programs of the Foundation.

Present at the meeting were: Jorma L. Kaukonen, President; Juha Mäkipää, Vice President; Vera Smith, Secretary; and Trustees Ensio Aalto; Kalevi Oikio; Marianne Pärssinen; Reuben Perttula; Albert Star; and, as guests, the president of Boston Chapter Mimmu H. Sloan.

Unable to attend were Paul Halme, Vice president; Carl Jarvie, Treasurer; Gertrude Kujala, immediate past President; and Bert Salonen.

At this meeting Trustee Emeritus status was bestowed to following long time Trustees: Dr. Bennet Kantola; Mr. Sven Wahlroos; Reverend Omar Halme and Dr. Ralp Jalkanen.

Next meeting will be held in Denver, Colorado, latter part of April 1990.

Kalevi A. Oikio

Europe

continued from page 16

bronze head of Minerva when workmen were digging sewer trenches led to the excavation of the baths. We saw many Roman artifacts as we walked around.

The Abbey, built in 1400, is known for the graceful fan vaulting of the nave with its ribs and panels. The face of the turrets outside is decorated by ladders with angels ascending and descending from heaven. At the side are the 12 Apostles.

The city is set in a bowl between hills and the Avon river. We walked up and down some of the seven hills.

It's a very picturesque city with gentle curved streets and beautiful garden areas. It was the first city to have street lights, a theatre, opera. It is clean and white today because the old buildings have been sandplastered to remove the grim of centuries. We liked Bath.

- to be continued -

Lapland

continued from page 17

The emblem of that culture is the reindeer, as important and essential to the people of Lapland as the buffalo once was for the American Indian. Half-tame creatures standing only as high as a man's waist, they have the sweet faces of cows and the powerful hind quarters of deer or antelope.

In Hetta, a traveler has the chance to meet these animals and a family who cares for them at the Eira farmstead. Jouni Eira will hitch one of several reindeer he keeps in a stable to a simple wooden sled and lead this traditional mode of transportation across a paved road after several cars pass by. On a track through the woods, which is used in summer as a jogging path, the reindeer will trot along almost noiselessly, only the

shuffle of its hooves lightly intruding on the gentle calm.

Eira's family has herded reindeer in Lapland for generations. Rune Leskinen's "Agency of the Fells Guide Office" is now in its third year. Together, though, they bridge the traditional and the modern in an effort to preserve the true nature of Lapland.

"We want to do it the right way, the Lapp way," Leskinen said. "That is what we mean by respect for the nature."

For more information on winter vacations in Lapland and elsewhere in Finland, contact Finnair, 10 East 40th Street, New York, NY 10017 or the Finnish Tourist Board, 655 Third Avenue, New York, NY 10017.

Do your holiday food shopping at Mini Mall!

Lipeäkala \$3.45 lb.

Swedish brand Pressylta (cubed beef & pork Roll) \$5.99 lb.

Swedish brand Kalvslta (jellied veal & pork loaf) \$4.19 lb.

Goteborg sausage \$3.59 lb.

Bratwurst sausage \$2.99 lb.

Nelson's Bakery products - Finnish Holiday Bread, coffee bread, loafed coffee bread, reikäleipä

By Special Order: dinner rolls ("the best!"), finger rolls, pies, coffee rings, must be received by Dec. 22 for pickup on Dec. 24.

Scandinavian Bakery products - vortbread, Holiday Treat coffee cake, buns, braids, bread, reikäleipä

Lingonberries, matjes herring, hot sausages, potato starch, cardamom, Jul-Glögg, "Wasa" brand wholegrain crispbread, "Kingsbread" brand crispbread, sparkling red & white grape-juice (non-alcoholic)

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

MINI MALL MART

Joseph R. P. & Phillis Daly
432 Mechanic St., Fitchburg, MA
Tel. (508) 342-5452

AUBURN, MASS

The gift Chalet, specialists in Scandinavian Imports, have announced extended store hours through Christmas.

Hours Tuesday-Friday are 10 - 8; Saturday 10 - 5; and Sunday 12 - 5.

Customers are advised to shop during the night time hours to avoid the crowds on weekends.

The Gift Chalet is located on Route 20.

WORCESTER, MASS

Toivo Wainio, born June 21, 1917, died in Worcester recently. About the only other thing known about him is that he came originally from "the West".

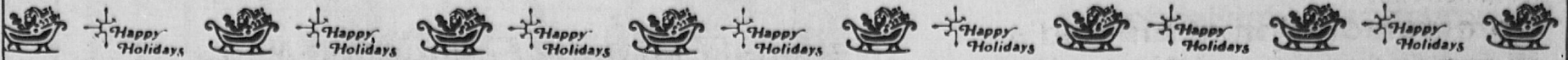
If anyone knows anything about Wainio, please contact RAIVAAJA or Officer Tabutt of the Worcester Police at (508) 799-8652 or 3.

Help wanted

ATTENTION - HIRING! Government jobs - your area. \$17,840 - \$69,485. Call 1-602-838-8885. EXT. R 1596.

Articles for sale

Blueprint Machines, Desks, File Cabinets, Chairs, Plan Files, Workbenches, Metal Shelving, Pallet Racks, Large & Small Safes, 8' Fluorescent Fixtures. Risons, 253 Main St. Plaistow, N.H. 1-603-382-5671. Mon-Fri 9:30-5:00; Sat-Sun 10-2.

The perfect gift!

RAIVAAJA makes an excellent Christmas present for Finns and Finnophiles by providing informative and interesting reading the whole year. And what's best, a year's subscription of RAIVAAJA is only \$20.00. A real bargain in today's terms! What does \$20.00 buy today?

- one dinner at a restaurant
- 3 movie tickets
- half a theater ticket
- one book
- one concert ticket

Raivaaja, enjoyment for every week of the year!

Subscribing is easy with this coupon. But act now to ensure Christmas delivery!

Name _____

Address _____

USA: 12 months \$20.00; 6 months \$13.00; 3 months \$9.00
Foreign: 12 months \$24.00; 6 months \$17.00
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Raivaaja pukin konttiin!

RAIVAAJA on erinomainen joululahja kaikille suomalaisille ja suomalaismielisille, sillä se tarjoaa informoivia ja mielenkiintoisia lukuhetkiä koko vuodeksi. Ja mikä parasta, RAIVAAJAN vuosikerta maksaa vain \$20.00. Mitä muuta voit ostaa \$20.00:lla tänään?

- yhden ravintolaillallisen
- 3 elokuvalippua
- teatterilipun puolikkaan
- yhden kirjan
- yhden konserttilipun

Raivaaja tarjoaa iloa vuoden jokaiselle viikolle!

Allaolevan kupongin välityksellä tilaaminen käy kätevästi. Toimikaa nopeasti, jotta tilaus ehtii joulukuksi!

Nimi _____

Osoite _____

USA: 12kk \$20.00; 6kk \$13.00; 3kk \$9.00
Ulkomaille: 12kk \$24.00; 6kk \$17.00
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

HYVIÄ UUTISIA SUOMESTA:

Nyt saat Suomen Kuvalehden tutustumistilauksesta KAUPAN PÄÄLLE MAHTAVAN TALVISOTANUMERON!

Suomen Kuvalehti tarjoaa Sinulle nyt 3 kuukauden tutustumistilauksen ja kaupan päälle suurnumeron, joka sisältää harvinaisen 64-sivuisen näköispainoksen talvisodan ajan numeroista.

Talvisodan ajan näköispainos on koottu talvisodan aikaisista Suomen Kuvalehden numeroista 30.11.1939 - 13.3.1940. 64-sivuinen näköissivujen numero antaa jylhän, aidon ja sensuroimattoman kuvan suomalaisten kunnian päivistä. Puhuttelevat kuvat kertovat sodan arkipäivästä, kotirintamasta ja siirtolaisten oloista.

Lue Suomen Kuvalehti
- Tiedät miksi

Suomen Kuvalehti tuo joka viikko kotiin uusimmat uutiset, mielipiteet, tapahtumat ja reportaasit Suomesta ja maailmalta. Kun haluat olla ajantasalla ja saada luotettavaa tietoa, tilaa Suomen Kuvalehti - johtava suomalainen ajankohtaislehti.

Oheisella tilauskortilla saat 3 kuukauden Suomen Kuvalehden, 12 numeroa, hintaan 363 FIM, n. 95 US\$.

Lehti toimitetaan lentopostitse ja se saapuu viikon sisällä ilmestymispäivästä.

Tilaushinta laskutetaan vasta tilauksen jo alettua. Lasku lähetetään Suomesta ja voit maksaa sen helposti paikalliseen pankkiin.

Leikkaa tilauskortti irti, täytä nimi- ja osoitetiedot ja palauta kortti kirjekuoressa osoitteella:

Suomen Kuvalehti
Tilaajapalvelu
Maistraatinportti 1
00240 Helsinki
Finland

Puhelintilaus ja
lisätietoja numerosta:
011-358-0-156665

SUOMEN KUVALEHTI TILAUSKORTTI

Kyllä! Tilaan Suomen Kuvalehden 3 kuukaudeksi 363 FIM. Tilauksen kokonaiskustannus n. 95 US\$. Saan kaupan päälle etukäteen Suomen Kuvalehden numeron 46, joka sisältää talvisotanutumeron näköispainoksen (ilmestynyt Suomessa 17.11.89).

Etunimi _____

Sukunimi _____

Lähetysosoite _____

MT 456621

Moskovan radio talvisodasta:

Stalin halusi koko Suomen

Josef Stalin pyrki talvisodan avulla liittämään Suomen Neuvostoliittoon niin, että siitä olisi yhdessä Neuvosto-Karjalan kanssa tullut karjalais-suomalainen osatasavalta, sanottiin Moskovan radiossa viime kuun lopulla. Asiaa toistettiin monen otteeseen radion ajankohtaisohjelmassa.

Tietävästi kyseessä on ensimmäinen kerta, kun Neuvostoliitossa sanotaan julkisesti, että talvisodalla oli muitakin tavoitteita kuin rajan siirtäminen länteen Leningradin suojaamiseksi.

Samanaikaisesti historioitsija Boris Sokolov kirjoitti Moskovskie Novosti-lehdessä, että talvisota oli oikeutettu suomalaisten kannalta, mutta epäoikeudenmukainen Neu-

vostoliiton osalta.

Kuluneen vuoden aikana neuvostoliittolaisessa talvisotakeskustelussa on askel askeleelta siirrytty kohti käsitystä, joka on ollut Suomessa vallalla jo pitkään. Radio kutsui sotaa hämäräperäiseksi, ja Sokolov puolestaan arvioi, ettei se ollut Neuvostoliiton kannalta maineikas.

Kirjoituksessaan Sokolov lainaa pitkästi Yhdysvaltain presidenttiä Franklin D. Rooseveltiä, joka sanoi pettyneensä Neuvostoliittoon. Rooseveltin mukaan kaikista diktaattoreista totalitäärisin tunkeutui pieneen puolueettomaan naapurimaahan, joka ei voinut muodostaa minkäänlaista uhkaa Neuvostoliitolle eikä aiheuttaa sille vahinkoa.

Neuvostoliiton suuret miestappiot eivät ole ainoa syy siihen, etteivät neuvostoliittolaiset voi pitää sotaa maineikkaana vaan syy on sekin, että kansa sisimmässään fiesi sodan epäoikeudenmukaiseksi, kirjoittaa Sokolov.

Josef Stalin

Suomen uutisia

Matkustustaseen miinus pidentynyt

Matkustustaseen miinus on yhä pidentynyt ja pituuden kasvu kiihtynyt Suomessa.

Matkustaminen vei tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan aikaan verrattuna maasta 3.3 miljardia markkaa enemmän rahaa kuin toi.

Yllättävänä ja hälyttävänäkin voi pitää sitä, että matkustustulojen kasvu jäi kesällä vain 0.5 prosenttiin samalla kun menot lisääntyivät 13 prosenttia.

Vaihtotaseen 14.8 miljardin markan miinuksesta oli matkustustaseen osuus 22 prosenttia eli miinuksesta viidesnes on matkustamista.

Finlandia-talo peruskorjataan

Helsingin kaupunginhallitus päätti maanantaina hyväksyä Finlandia-talon peruskorjauksesta laaditun suunnitelman.

Kaupunginhallituksen hyväksymän suunnitelman mukaan hankkeen kokonaiskustannukset voivat olla enintään 84.3 miljoonaa markkaa lokaan 1989 hintatasossa.

Finlandia-talon peruskorjaus tehtäisiin niin, että talon sulkemisaika on mahdollisimman lyhyt.

Talossa on määrä pitää Ety-seurantakokouksen avajaiset maaliskuussa vuonna 1992. Avajaisten jälkeen kokousta on määrä jatkaa Säätytalossa.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passi-ymä asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Lapset marssivat Helsingissä Lapsen oikeuksien julistuksen kunniaksi.

Linnassa juhlittiin lasten oikeuksia

Rouva Tellervo Koivisto otti äskettäin Suomen Presidentinlinnassa vastaan pieniä vieraita, kun 120 ala-asteen koululaista suur-Helsingin alueelta saapuivat tervehtimään häntä.

Vierailu järjestettiin Lapsen oikeuksien yleissopimuksen

hyväksymisen kunniaksi.

Lapset marssivat Linnassa Aleksanterinkatua pitkin. Suomen Unicef-yhdistyksen tiedotussihteerin Kirsti Westerlundin mukaan lapset halusivat muistuttaa marssillaan, että yleissopimuksella on suuri merkitys kehitysmaiden lap-

sille. Takaahan se heille oikeuden ruokaan, terveyteen, koulutukseen, huolenpitoon ja suojeluun.

Vierailu Linnassa sujui terveisten vaihdon ja laulun merkeissä. Lisäksi lapset lahjoittivat rouva Koivistolle piirustuksiaan.

Rouva Tellervo Koivisto vastaanotti piirustuksia Unicefin nuorilta hyvän tahdon lähettäjiltä.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Kuolleita

Työmies-Eteenpäin lehden Helen Kruth kuollut

Työmies-Eteenpäin lehden päätoimittaja Helen Kruth, 82, kuoli yllättäen marrask. 20, 1989 Minneapolisissa Minnesotassa. Hän oli syntynyt lokak. 11, 1907 Monessenissa Pennsylvaniassa suomalaisten siirtolaisten vanhimpana lapsena.

Työväenliikkeeseen Kruth liittyi jo nuorena tyttönsä, 15-vuotisena osallistuaan kotiseutunsa Suomalaisten Työväenjärjestön kursseille. Silloin hän sai kosketuksen tie-teelliseen sosialismiin ja liittyi myös Työväenpuolueen nuoris-osastoon ja myöhemmin USA:n Kommunistipuolueeseen.

Nuo varhaiset aikuisvuotensa Kruth vietti New York Cityssä toimien aktiivisesti Nuorten Kommunistien järjestössä. Noina vuosina hän osallistui mm. Passaic-tekstiilityöläisten lakkoon sekä Saccon ja Vanzettin kuolemantuomion vastaiseen mielenosoitukseen.

Silloin alkoi myös Kruthin lehtimiesura. Hän avusti puoluelehtien toimittamista ja liittyi myöhemmin Työmies-Eteenpäin lehden toimituskuntaan.

Vuodet 1929-34 Kruth asui Neuvostoliitossa silloisen aviomiehensä Niilo Kruthin kanssa opiskellen Leningardin Lääntisten vähemmistöjen yliopistossa. Kesäisin hän kiersi pitkin Karjalaa sosialismia opettamassa. Jälkeenpäin hän sanoi noitten vuosien olleen elämänsä parasta aikaa.

USA:han palattuaan Kruth toimi sekä puolueen että ammatyhistysten virkailijana ja organisaattorina, taas kerran

Helen Kruth

New Yorkissa. Suurkaupungissa pariskunta asui parisensikymmentä vuotta, minkä jälkeen he ostivat kanafarmin Ithacasta, missä Kruth työskenteli Cornellin yliopiston 2maa- ja metsätaloustieteellisellä osastolla kunnes jäi eläkkeelle 1970.

Niilon kuoltua 60-luvun lopulla Kruth myi farmin ja muutti Superior, Wisconsiniin. Siellä hän ryhtyi sekä Työmies-Eteenpäin että naisten Viiri lehden toimittajaksi. Tässä tehtävässä Kruth toimi kuolemaansa asti.

Eero J. Majuri

LAKEVILLE, MA - Eero Johannes Majuri, 75, kuoli lokakuun 31. päivänä St. Luke's sairaalassa Middleboroughissa lyhyen sairauden jälkeen.

Hänen vanhempansa olivat Matti Majuri (1881-1943) ja Serafiina (Heikkilä) Majuri (1888-1958). He muuttivat Yhdysvaltoihin Suomesta; Matti Lapista ja Serafiina Viipurista. Eero syntyi 24. kesäkuuta 1914 ja tytär Sigrig Maria 1917. Perhe muutti Quincyyn 1918 Ironwoodista, Michiganista.

Eero työskenteli metallimiehenä, ja meni naimisiin Louise E. Ulvilan kanssa. He kasvattivat kaksi poikaansa Quincyssä, ja muuttivat Lakevilleen seitsemän vuotta sitten.

Majuria jäivät suremaan vaimo sekä pojat John M. Majuri Lakevillessä ja Wayne M. Majuri St. Johnsburyssä, Vt.; sisar Sigrig M. Pepi Quincyssä, hänen poikansa Jerome Pepi No. Attleboroughissa ja Jeffrey Pepi Columbiassa, Mainessa, tämän tyttäret Linda Peterson Tauntonissa ja Sandra Antonellis Quincyssä. Hänellä oli neljä lastenlasta: Andrew ja Matthew Majuri, Lakevill, sekä Laurel ja Wayne Majuri, St. Johnsbury.

Edesmennyt haudattiin Blue Hillin hautausmaalle Braintreessä.

SUOMALAINEN... jatkoa sivulta 15

lupukin postitoimiston lisäksi suomalaisia kotiteollisuuspaikkoja. Kylät toimivat myös kulttuurivaihdon välineinä. Suomen ja Lapin tunnetuksi tekeminen Japanissa Joulupukin hahmon kautta on erikoista ja huomiota herättävä.

125-miljoonaisesta kansasta vuoden aikana on lähes 6 miljoonaa matkustanut ulkomaille. Yhä useammat japanilaiset etsivät - vahvan jenin ansiosta uusia eksoottisia matkailukohteita Havaijin ja Guamin aurinkorantojen vastapainoksi.

Pirkko Päiviö
(Demari)

JOULUMUISTO... jatkoa sivulta 12

virtenä: "Kunnla olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto."

Pentin jouluvalot eivät enää koskaan sammu. Hän oli päässyt jouluksi kotiin. Kuukausi ennen seuraavaa joulua tulee toinen suruviesti myös Mikko on saanut surmansa maataan puolustaessa. Hänen pääsi jouluksi kotiin Luojan luo kiittämään taivaan ja maan Herraa, että vaikka koettelee hän Suomen kansaa, niin ei hylkää Herra.

Kirjoittanut vuonna 1942
Siiri Kärki

Siitä on pitkälti kolmekymmentä vuotta. Odotettiin Joulua. Odotettiin Uutta Vuotta. Mutta odotuksen takana painoi ahdistava huoli... Äiti oli sairas. Hän eli viimeisiä hetkiään, vaikka emme sitä silloin todeksi uskoneet. Emmekä tahtoneet uskoa, vaan teimme hänen sairastuoteensa ääressä kaiken, mitä inhimillinen ihmiskäsi ja apu voi tehdä.

Mutta kun joulun kellot soivat, soivat ne samanaikaisesti surun viestiä. Äiti nukahti ikuisen uneen ja Ikuiseen Joulun rauhaan...

Se jouluihminen. Se toi vaitiota... Ulkonaiset joulun valmistelut tuntuivat turhilta. Oli kuin elämä lapsuuskodissamme olisi pysähtynyt... Tuona jouluna tahdoimme ilahduttaa lahjoilla toinen toistamme, mutta ei sydämiemme surua poista mikään ulkonainen.

Elämän ankara laki ei katso juhlaa eikä arkeen. Kaikella on oma aikansa - myös rakkaan omaisen poismuutolla ja surulla ihmisen elämässä.

Mutta murheenkin keskellä on elämän jatkuttava. Tuli Uusi vuosi. Se oli myös isämme syntymäpäivä. Me lapset mietimme miten voisimme ilahduttaa isää hänen merkkipäivänään. Ostimme hänelle lämpöiset talvikengät, joilla oli lampaanvillainen sisusta. Ostimme pienen taskukellon, ym.

Kun valvoimme tuona Uuden Vuoden aattoiltaan, tahdoimme yllättää isän lahjoillamme. Hän istui keinutuolissaan ajatuksiinsa vaipuneena. Ojensimme lahjat hänelle. Näimme hänen yllättyvän niistä, sekä yllätyksen takaisen pienen hymyn kyynelten lävitse.

Radiosta kuului joululauluja. Tuona hetkenä soi parhailaan "Kiitavi aika, vierähtävät vuodet, miespolvet vaipuvat unholaan, jne."

Isä oli aukaissut lahjapakettinsa. Hän sovitte jalkoihinsa uusia kenkiä ja ihaili niiden lämpöisyyttä. Mutta kun hän sitten piteli kädessään pientä taskukelloa, levisi hänen kasvoilleen surullinen ilme... Oli helppo lukea isän ajatukset? Tulisiko kello mittaamaan hä-

nelle liian pitkiä minuitteja, vuorokausia - kuukausia - vuosiaakin?

Silloin ymmärsimme, että lahjat eivät auta - ne eivät korvaa sitä mikä oli menetetty. Äiti oli poissa. Ja isä tunsikin olevansa yksin siitäkin huolimatta vaikka meitä lapsia jäi suuri parvi.

Ulkona oli pakkanen ja tähdet tuikkivat taivaalla. Isä nousi tuolistaan ja meni ikkunan ääreen. Hän viipyi siinä, kauan, katse suunnattuna läheiseen, valaistuun kotikirkon torniin. Se loisti kuin majakka pimeään yöhön. Se loi valoaan myös äsken umpeen luodun hautakummun ylle. Siellä tuikkivat yöpimeään myös illan hämärässä sytyttyä kynttilä luoden hohdettaan jäätyneiden kukkien keskelle.

Tornin kellot alkoivat kaiku. Ne ottivat vastaan Uuden Vuoden jylhästi kumahdellen. Mutta joka kumahdus oli kuin toistuva suruviesti joka sitten yhtyi äskeiseen laulun sanomaan: "Kiitavi aika, vierähtävät vuodet..."

Aika on kiittänyt. Ja vuosikymmenet ovat vierähtäneet. Aika on tuonut myös unohdusta. Mutta tuo unohdus, joka kuitenkin alitajuntaisesti polttaa sydäntä, muuttui jälleen suruksi rakkaan isän siirryttyä 92-vuotiaana ikuisen lepoon, yli vuosi sitten.

Kaukainen, unohtumaton joulun jälleen tuonut mieleni kaipautta, muistoja ja kyynelitä. Mutta on jotain, mikä lohduttaa: Se on rakkaat lapsuuskodin muistot, äiti ja isä, ja ne siunaukset, joilla he yhdessä evästäivät lapsiaan maailman tuntemattomille teille.

Joulun ja Uuden Vuoden kellot kaikuivat jälleen. Tämä Juhla-ajan Sanoma on - ja pysy samana. Ne elävöittävät meiliimme monet herkäät muistot, joiden kautta arkisen kiireen hiljennettyä olemme saaneet elää vielä vuosien jälkeen - niin ilon kuin murheen hetket.

On vain ihmetellen todettava, että "aika kiittää ja vuodet vierivät" vuosien katkeamattomassa saatossa ja että jokainen askelemme vie meitä kaikkia varmaa päämäärää kohti...

Tiedän, että en ole tänään joulun ajan herkeissä tunnelmissa yksin. Sinullakin, lukijani voi olla samanlainen syvä kaipaus ja ikävä sisimässäsi.

jatkuu sivulla 23

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

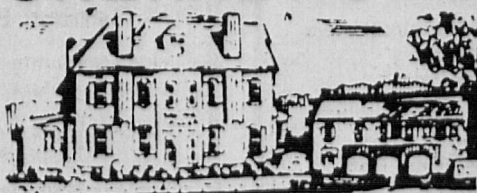
Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Floridan kuulumisia

Sana Sieltä - Sana Täältä

Finnish-American Rest Home, Inc.
1001 SOUTH DRIVE LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6191

Pollella on yhtä lyhyt muisti kuin meillä. Iloisena se potkasi Voluntownin kylän taakseen ja laukkasi kohti Floridaa. Se ei muista, että siellä paahtaa aurinko, sen karva käpristyy, jalkoja polttaa ja edessä on seinä, eikä järvi-maisema!

Oltiin menossa Lomalaan Peurapäiväille. Poikettiin FishKillissä, Lomalaan menevälle tielle ja löysimme Hilskat ilman vääriä mutkia. Voitto siellä jo leikkeli lohiviipaleita ja Vuokko koristi.

Voitto oli pari päivää aikaisemmin jo aamutuimaan mennyt Fulton Fish Markettiin New Yorkissa ja ostanut puoli tusinaa lohen votkaleita.

Ei oltu kuultukaan, että finnin tavallisissa pitopöydissä tarjoillaan raavilohta. Peurapäivälliseen se aina kuuluu, kerrottiin. Päivällinen oli maittava ja peurakin hyvää, jos ei ajattele eläimen kauneutta ja surullisia silmiä.

Tapasimme tuttuja New Yorkin ajoilta kuten Marja-Liisa ja rovasti Pentti Palosen.

Olen vihreässä nuoruudessa ollut Lomalassa ja muistaakseni haali oli latomainen. Se on uusittu katedraalimaiseksi vai sanoisinko kupolikattoiseksi ja sisustettu hy-

vällä maulla. Viihtyisä paikka kerta kaikkiaan.

Finn Rhythmin sävelissä ja Aatos Aution tunnelmallisissa lauluissa vietimme iloisen, viihtyisän illan. Ohjelmasta on jo lehdissä kirjoitettu.

Sunnuntaiaamuna hyvästelimme Hilskat ja lähdimme kohti Floridaa. Täällä jouduimme heti häätunnelmiin. Lauantaina 18. päivä marraskuuta vihittiin Hilikka ja Torsti Laineiden poika Mark, ja Mr. ja Mrs. George Muellerin tytär Lisa Marie avioliittoon St. Andrewin Luterilaisessa kirkossa. Vihkimisen toimitti pastori Pentti Mäki.

Merja Poutiainen luonnehti uruilla hartaan häätunnelman jota kirkon täyteinen hääväki kuunteli. Tyttärensä Monica soitti viulusoolon "Liebrstrum" oikein taiteilijan taidolla. Tyttö on kymmenvuotias. Reinhard Grabner lauloi saksaksi "Ich Liebe Dich" ja englanniksi "Isä meidän" rukouksen. Viisi kukkatyttöä ruusun värisissä asusteissa liikkui kauniisti kohti alttaria, jossa kukkapojat heitä odottelivat. Parhaana miehenä veljelleen toimi John Laine ja kukkatytöihin kuului sisar Tina ja Johnin vaimo Christine.

Hymyilevän komean mors-

amen talutti isä George alttarin lähelle ja luovutti hänet Markille. Oli kanis, harras hääseremonia, jossa nuoret tekivät lupauksen toisilleen.

Onniteltiin nuorta paria ja mielessämme toivoimme heille sileää yhteistäivalta jossa on vain vähän harmeja ja suruja.

Sulhasen äiti Hilikka oli puettu pitkään vekkihame-luonokseen värinä tummansininen. Morisamen äiti vaaleaan puvustoon.

Kirkosta siirryttiin Lake Worthissa olevalle Poinciana Country Clubille hääjuhille ja aterialle. Nuorempien tultua paikalle nostimme shampanjamalan heidän onnekseen.

Kun pastori Pentti Mäki oli lausunut ruokarukouksen, alkoi jono jo ilmestyä herkullisen pitopöydän ääriin. Oli nuoruutta, kauneutta ja iloa, ja me ikäimmeisetkin mielihyvällä seurasimme.

Häämatkan nuoripari teki Karibian saarille ja koti on perustettu Lantanaan. Onnellista elämän matkaa Lisa ja Mark!

Hertta Odell

Jouluk. 7, 1989

Lämpimät kiitokset Helluntai-kirkon pastorille, orkesterille ja kuorolle viime sunnuntain jouluehjelmaa.

Kodissamme eletään jo kii-reistä joulun valmistelua. Ensimmäinen pikku-joulu oli torstaina, jossa vieraanamme oli vapaaehtoistyössä olevat ystävämmme. Keittiö oli valmistanut maittavan illallisen. Kiitollinen ja lämmin yhdessäolon hetki loi kynttilöineen tunnelmaa.

Mr. Haapa ohjasi joulun ihana laulut taas tiistaina. Helsingin Hands ryhmä laittoi juhla-kampauksia keskiviikkoam-muna.

Oma itsenäisyyspäiväjuhla oli klo 3 ip. ruokasalissa ja osa asukkaitamme osallistui myös Turistiklubin iltajuhlaan.

Perjantaina Tenho Tamsi

piti hartaushetken ja rouva Heticko säesti musiikin. Sydämallinen kiitos taas kulu-neesta viikosta avustajillem-me.

Perinteiset joulumyyjäiset olivat lauantaina Annan Majassa. He saivat jälleen kansaa liikkeelle. Kiitos Lepokodin ystäville ja ennen kaikkea os-tavalle yleisölle kotimme kan-natuksesta.

Huom! Helluntai-kirkon kahviaiset ovat lauantaina, joulukuun 16 p:nä Annan Majalla klo 1 ip.

Tervetuloa kuulemaan iha-naa jouluehjelmaa, ja nautti-maan kahvipöydän antimista. Siunattua jouluaikaa

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Tropiikin portilta

Tshekkoslovakia
hankki kiitokset

Kiitospäivän juhlinnassa tänä syksynä muistimme palautuivat 50 vuotta vanhat ta-pahtumat kuinka Tshekkoslo-vakia revittiin hajalle ja kuinka Hitlerin Saksa kaappasi sen 15-miljoonaisen kansan luv-tuaan, että natsi-armeija ei hyökkää Saksan rajojen ulko-puolelle.

Maailma sai nyt nähdä, että Hitlerin lupauksiin ei voinut luottaa.

Siitä se alkoi toinen maail-mansota. Tshekkoslovakiaa puolustamaan kerääntyi mui-ta kansoja.

Uudenaikaiset aseet niitti-vät Euroopan kansoja ras-kaammin kuin ensimmäinen maailmansota. Hitlerin Sak-saa vastaan kerääntyi lisää kansoja - Yhdysvallatkin ja I-so-Britannian valtakunta.

Hitler ajettiin pakopaikkaan, jossa hän ampui itsensä.

Yhdistyneet kansat alkoivat muodostaa uusia liittoutumia, jotka estäisivät tällaiset sota-hullut kuin Mussolini Italias-sa ja Hitler Saksassa.

Kiitospäivän loppussa ym-märrämme kuinka kiitollista Tshekkoslovakian kansa saat-toi olla, kun se kiitospäivänä

ryntäsi ulos kommunistien i-keestä, johon se joutui Hitle-rin hävittäessä heidän itse-näisyytensä.

Itä-saksalaisten ryntäys Länsi-Saksan puolella aloitti kommunistivastaisen vallan-kumouksen Euroopassa. Siitä riittää historioissa paljon selityksiä, jota kannattaa lu-kea.

Kuinka 248 säilyi

Kiitospäivää juhliittiin Pakis-tanissa, kun suuri matkusta-jalentokone toi perille 248 matkustajaa hengissä. Lento-koneessa oli aikapommi, joka ei räjähtänytkaan

Reino W. Suojanen

**Finnish American
Club**

409 East Delaware
New Port Richey, FL 34653

Tulevia tapahtumia:
Jouluk. 15 Joulutanssit, 8 - 11 pm, B.Y.O.B, musiikki: the Rivermen.

Jouluk. 17 Puurojuhla ja jou-luehjelmaa, 3 pm. Liput etukä-teen 849-6349, 942-3916, 938-5167

Jouluk. 30 Uudenvuoden juhlat, 8 - 12 pm, Bill Russell -yhtyeineen. Liput ennakkoon, B.Y.O.B, 849-6349, 942-3916, 938-5167

Beatrice (Nurmi) Myers

Lepokotiyhdistyksen kuulumisia

LAKE WORTH, - Lepokoti-yhdistyksen johtokunnan ko-kous oli marrask. 22. p:nä Lepokodilla Pokelan huoneessa. Kokouksessa oli myös muka-na johtaja Maquire. Hän se-losti juoksevia asioita.

Kävimme läpi kaikki raportit ja totesimme, että asiat on hoidettu hyvin, ja Lepokoti-me on vankalla pohjalla. Ta-vallisen kokouksen jälkeen siirryimme virkailijoiden valin-taan tulevalle työvuodelle.

Puheenjohtaja Reino Lai-ne; ensimmäinen varapu-heenjohtaja Antti Niskanen; toinen varapuheenjohtaja Hilikka Uimonen; rahaston-

hoitaja Roy Forss; vararahas-tonhoitaja Hannu Hupli; sihteeri Aulis Aho; varasihteeri Thelma Mattson; jäsensihtee-ri Arvo Katajisto; varajäsen sihteeri Minna Vilen.

Raha-asioitten komiteaan valittiin Roy Forss, Aulis Aho, Veikko Järvi, Taimi Lehti, Aili Tokkola, Kurt Wadewitz ja Rei-no Laine.

Rakennuskomiteaan Sulo Vitikainen, Onni Puskala, Arvo Katajisto, Roy Forss, Mike Lehtonen ja Reino Laine.

Täytäntöönpano komiteaan Reino Laine, Sulo Vitikainen, Roy Forss, Aulis Aho, Arvo Katajisto, Onni Puskala ja Mike

Lehtonen.

Kukkakomiteaan Kyllikki Hoimlo ja Helka Nikula. Veri-pankkiin Terttu Mäki; sano-malehtien kirjeenvaihtajaksi Minna Vilen ja varalle Aili Tokkola.

Kokous oli erittäin yksimie-linen kaikissa päätöksissään ja aloitimme taas uusin innoin, uusin toivein tulevaa työkau-ta.

Hyvää joulua ja Onnellista Uutta Vuotta kaikille

Lepokodin terveisin
Minna Vilen

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinnna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Liisa Stachon Suomi-Seuran tiedotuspäälliköksi

Suomi-Seuran tiedotuspäälliköksi nimitettiin tämän kuun alussa fil. maisteri **Liisa Stachon**.

Hänen tehtäviinsä kuuluvat Suomen Silta -lehden toimittajatehtävät ja lehden kehittäminen sekä seuran sisäinen ja ulkoinen tiedotus.

Stachon on aikaisemmin ollut erilaisissa tiedotus- ja toimitustehtävissä, mm. Sanoma Oy:n kustantaman et-lehden päätoimittajana sekä MTV Oy:n yhteiskunnallisten ohjelmien ohjelmapäällikkönä.

Stachonin edeltäjä **Tapani Kaskinen** siirtyi Telenokian palvelukseen yhtiön viettämöastolalle tiedotuspäälliköksi.

Kaskinen toimi Suomi-Seuran palveluksessa runsaat viisi vuotta.

Suomi-Seura r. y:n puheenjohtajan itsenäisyyspäivän tervehdys ulkosuomalaisille

Joulukuun 6. päivänä siniristiliput liehuivat Suomessa sen kunniaksi, että pieni Pohjan maa juhlii 72 vuotta jatkunutta itsenäisyyttään. Iloksella Suomen ystävät kautta maailman kunnioittavat tätä kansallista merkkipäiväämme ja liittyvät suomalaisten yhteiseen juhlaan.

Tänä vuonna muistetaan myös, että kunniakas talvisota alkoi 50 vuotta sitten, kun Neuvostoliitto hyökkäsi Suomeen marraskuun 30. päivänä 1939. Suomi puolustautui sitkeästi ylivoimaa vastaan ja onnistui säilyttämään vapautensa.

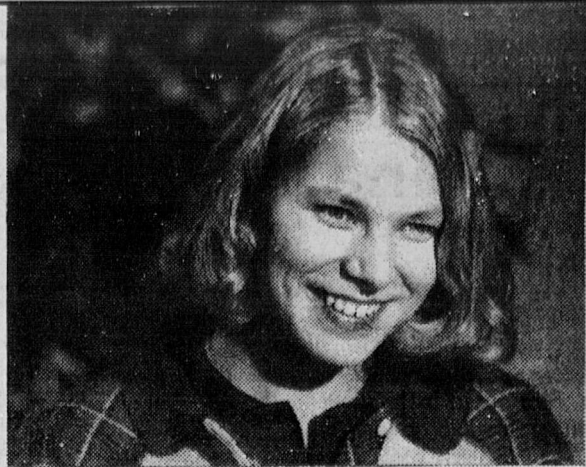
Emme ole unohtaneet myötätuntoa ja apua, jotka tukivat maamme ponnistuksia olemassaolonsa puolesta. Ulkosuomalaisilla oli tässä hyvin tärkeä osuus.

Sotien jälkeen olemme saa-

neet tehdä rauhanomaista rakennustyötä yli 40 vuotta. Suomi on kehittynyt ja vakiinnuttanut oman paikkansa maailman kansojen joukossa. Vaalimme itsenäisyyttämme ja kehittyneitä hyviä ja luotamuksellisia suhteita naapurimme ja koko muun maailman kanssa.

Suomi-Seura haluaa itsenäisyyspäivänä kiittää Teitä, hyvät ulkosuomalaiset siitä, että olette työllänne kautta maailman hankkineet arvostusta myös Suomelle ja suomalaisuudelle. Seuramme toimittaa nyt 1980-luvun viimeisenä itsenäisyyspäivänä 1989 parhainta menestystä jokaiselle ulkosuomalaiselle ja kaikille suomalaisten hyville yhteisille harrastuksille.

Pertti Pesonen

Marjo Matikainen valittiin kolmannen kerran vuoden parhaaksi suomalaisurheilijaksi.

Matikainen jälleen vuoden urheilija

Vuoden urheilijaksi valittiin jo kolmannen kerran viisi mitalia Lahden MM-laduilla hiihtänyt Marjo Matikainen. Matikaisen voitto oli kiistaton: 347 urheilutoimittajasta 238 asetti hänet ykköseksi.

Vain 1950- ja 60-luvun suurhiihtäjä Veikko Hakulinen ylittää kaikkien aikojen vuoden urheilija -tilastossa Marjon edelle neljällä ykköstilallaan.

Matikainen oli myös vuoden naisurheilija. Suomalaisten paras laji tänä vuonna tuntuu olleen hiihto, sillä myös muut ykkössijat menivät hiihtäjille. Miesten tittelin sai Harri Kirvesniemi, ja vuoden valmentajaksi valittiin hiihdon päävalmentaja Pekka Vähäsöyrinki. Vuoden joukkueeksi nimettiin naisten MM-kultaa saavonut viestijoukkue.

Matikainen vahvisti palkintotilaisuudessa, ettei hän enää "palaa" kansainvälisille

kilpailuladuille. 24-vuotiaan espoolaisen elämän päätehtävänä ovat nyt opinnot Teknisessä korkeakoulussa, tavoitteena vuori-insinöörin paperit.

"Urheilua en kuitenkaan koskaan jätä," on Matikainen sanonut. Hiihdon parissa hänet pitää kilpailujen teknisen asiantuntijan eli päävalvojan kasainvälinen lisenssi.

Matikainen julistautui jälleen dopingin tiukaksi vastustajaksi, ja lupasi jatkaa julkisuudessa samaa linjaa kuin aiemminkin.

"Tähän asti olen ollut julkisuudessa urheilijana ja jatkossa voin puhua opinto- ja työasioistani, mutta yksityiselämäni on vain minun." Mahdollisia tulevia romanssejaan Matikainen ei aio tuoda lehtien etusivuille.

Suomen talvisodan muisto

Kirj. Erkki Airas, Helsinki

Tänä talvena 1989-1990 on kulunut puoli vuosisataa talvisodasta, jossa kansamme taisteli neljä kuukautta elämästä ja kuolemasta. Tämä merkkivuosi näkyy voimakkaasti kirjallisuudessa, sanomalehdissä, televisiossa ja radiossa.

Tunnen, että minunkin on omalta osaltani kerrottava nykypolven suomalaisille ja nuorille, mitä minä sotilaspastorina sain kokea ja nähdä.

Olen yhä uudelleen kysellyt mistä tuli se talvisodan henki, joka ratkaisi kohtalomme ja säästi meidät niiltä kauheilta kokemuksilta, jotka tulivat Baltian maiden osaksi Stalinin hirmuvuosina. Mistä saimme sen hengen, joka teki talvisodan ihmeen mahdolliseksi?

Minä uskon, että meitä oli jo parikymmenen vuoden kuluessa kasvatettu tätä kovaa ottelua varten. Kansalais sodan (1918) rikki repimät haavat tarvitsivat aikaa parantuakseen. Tarvittiin aikaa, ennen kuin kansamme vasemmistossa silmät avautuivat näkemään Stalinin uhkaavan meidän itsenäisyyttämme.

Pienen kansan elämä jätti läisen rinnalla ruokki suomalaisten epäluuloja. Usein mainittu ryssä viha oli enemmän pelkoa kuin vihaa.

Jatkuvasti leviävän panslavismin tunsimme kuoraantuneena uhkana jo kenraalikuvernööri Bobrikoffin päivinä

ennen ensimmäistä maailmansotaa.

Stalinin vaatimukset 1939 rajojen siirtämiseksi Leningradin turvallisuuden nimissä tuntuivat meistä peitettyiltä valloituspyrkimyksiltä. Miksi-ä Stalin olisi pelännyt Saksa, kun sillä oli ystävyssopimus Hitlerin kanssa!

Suomalaiset eivät alistuneet Stalinin uhkavaatimuksiin. Rajojemme puolustaminen oli tuolloin meille selviö, vaikka toisaalta otettiin huomioon myös kompromissimahdollisuus.

Samalla tunsimme voimakkaasti, että olemme läntisen kulttuurin etuvartioita pohjoisessa. Skandinaavisten naapureittemme erinomainen sosiaalinen kehittyminen ja mallittainen poliittinen asennoituminen oli meille hyvänä esikuvana ja vaikutti kansamme eheytymiseen. Suomalainen yhteiskunta lujittui ja kansallinen itsetuntonne vahvistui.

Tässä me näemme talvisodan hengen kasvualustan. Tämä henki voimistui sitä mukaa kuin Moskovan neuvottelujen aikana suunnattoman pitkät sotilasjunat syksyllä 1939 vyöryivät kohti maamme itäraja ja kansa kävi yhtenä miehenä puolustamaan vapautta ja omaa elämänmuotoaan.

Kansamme kristillisen hen-

gen koin voimakkaana itärajalla Suomussalmen kirkonkylässä saadun voiton jälkeen. Pohjanmaan reserviläiset toivoivat, että kokoonnuttaisiin yhteiseen kiitosjuhlaan, ja kun niin tehtiin, purkautui kiitollisuus esiin Lutherin matavana virtenä.

Se toi mieleeni kertomuksen Jerikon muurien sortumisesta. Me olimme kokeneet ihmeen, rukoukset oli kuultu.

Talvisodan henkeä emme ehtineet analysoimaan. Me elimme siinä ja sen voimasta, ja toivoimme, että se kannatteli meitä vuosikymmenien päähän ja auttaisi meitä läpi vaikeimpienkin päivien.

Talvisodan ihmeen koettua me tiesimme entistä selvemmin, mitä me seuraamme. Meille oli siniristilippumme pyhä ja puhdas. Me tiesimme, että olemme raadollisia kaikine puutteinemme. mutta meillä on kuitenkin oikea suunta, josta emme voi luopua.

Meille on rakas tämä Pohjan maa. Meille on luovuttamaton koko isiemme perintö. Meille on pyhää maata tämäkin Suomussalmen poltetu kirkonkylä ja nämä harvaan asutut Kainuun korpimaat.

Täällä me seisomme ja tämän kaiken puolesta annamme henkemme ja elämäme.

UNOHTUMATON... jatkoa sivulta 21

Olen ajatuksin kanssasi yhteisellä "itkumuurilla", mutta olkoon ilonaiheemme se, että Joulun Sanoma on tuonut parhaimman lohdun sydämiimme: "Meille on syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra." Hän on paras ymmärtäjä murheitten polttamilla teillämme. "Hän on kanssamme joka päivä, -joka päivä."

Kaiuttakoon Joulun ja Uuden Vuoden kellot jokaiseen ihmisyhteisöön Onnea, Iloa, Rauhaa ja Lohdutusta. Varsinkin niille, joiden joulua juuri nyt varjostaa murheen huoli, ehkä puutteen, sairauden ja kaipauksen ja ikävän kyyneleiset kasvot. Muistakaamme, juuri taakkojemme alta loistaa meille kirkkain Joulutähti - Vapahtajamme, -ylösnousemusvoimassaan.

Ystävänä. Olkoon Joulusi oikea Ilon ja Valon Joulu ja Uusi Vuosi Onnen, Rauhalla ja Taivaallisen Rakkauden tähtämällä ja valaisemalla.

Kerttu Kopsala

Innosta lapsesi lukemaan

Televisio on monessa kodissa täysin syrjäyttänyt kirjan tarinankertojana. Kirjat eivät silti jouda vielä museoitavaksi, sillä niistä avautuu ihan oma maailmansa. Lisäksi lapsen koulu sujuu usein lukuharrastuksen ansiosta helpommin.

"Guideposts" -lehti neuvoo miten kasvattaa lapsesta lukija. Vanhemmille annetaan seuraavia neuvoja:

★ Lue itse. Lapsi oppii matkimalla, ja kiinnostuksesi lehtiin ja kirjoihin osoittaa, että lukeminen kannattaa. Lue, ja varmista että lapsesi huomaa sinun lukevan.

★ Lue lapsellesi. Mikään ei ole lapsena mukavampaa kuin käpertyä isän tai äidin syliin kuulemaan kiehtovaa tarinaa. Äänen voit lukea, vaikka lapsi osaisi jo itsekin.

★ Ohjaa, mutta älä pakota. Lukemisen tulisi olla ilo eikä vastenmielinen tehtävä. Vaali lukemaan opettelevan lapsen kiinnostusta kehumalla, kun hän oppii uusia sanoja.

Tulevia tilaisuuksia

Lauantaina, jouluk. 16. p:nä klo 8-12 illalla tanssit Saiman Puistossa. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Finnish Ski Club:n Uuden vuoden vastaanottajaiset sunnuntaina, jouluk. 31. p:nä klo 7 ill. - 1 yöllä Saiman Puistossa Fitchburgissa. Musiikista huolehtivat haitaristi David Nelson ja laulaja Aatos Autio. Voileipäpöytä. Liput (\$15.00) ostettava etukäteen joko jäseniltä tai Raivaajasta.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui viimeisen kerran tällä syyskaudella tiistaina, jouluk. 5. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntatalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen toivotamalla kaikki jäsenet ja vieraat tervetulleiksi. Oli todella ilo nähdä niin monia paikalla!

"America" ja "Maamme" laulettiin vanhaan tuttuun tapaan Neima Johnsonin säestäessä pianolla. Hän toimi säestäjänä kaikissa musiikkinumeroissa.

Seuraavat vieraat saivat lämpimän vastaanoton: Mr. ja Mrs. Kokk ja Armas Heino Lunenburgista, Tyyne Heino Fitchburgista ja Kaija Pesonen Fitchburgista.

"Happy Birthday" laulettiin kaikkien joulukuussa syntyneiden kunniaksi: Mr. Nopanen (jouluk. 14), Katherine Jarkko (jouluk. 18), Sylvia Santalahti ja Lempi Erickson (kumpikin jouluk. 22), Lempi Ranta, George Anttonen ja Helvi Mislén (kaikki jouluk. 23), Armas Äijälä (jouluk. 24), Hanna Heikkilä (jouluk. 25), Aune Kärkäinen (jouluk. 28) ja Vieno Leger (jouluk. 30).

Monet kiitokset seuraaville

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Fitchburg ja ympäristö

Talvisotaa muisteltiin itsenäisyysjuhliissa

FITCHBURG - Viidenkymmenen vuoden takainen talvisota oli Fitchburgin Keskuskomitean Saiman Puistossa edellisviikon sunnuntaina järjestämän Suomen itsenäisyyspäiväjuhlan keskeisenä temana.

Iltapäivän ohjelma loi katseeseen tapahtumiin 50 vuot-

ta silloin, jolloin Suomi joutui tekemään kaikkensa säilyttääkseen 22-vuotisen itsenäisyytensä taistellessaan mahtavaa Neuvostoliittoa vastaan talven kylmissä pakkasissa.

Juontaja Armas Kaukoranta oli lähes yksin huolehtinut ohjelman kokoamisesta.

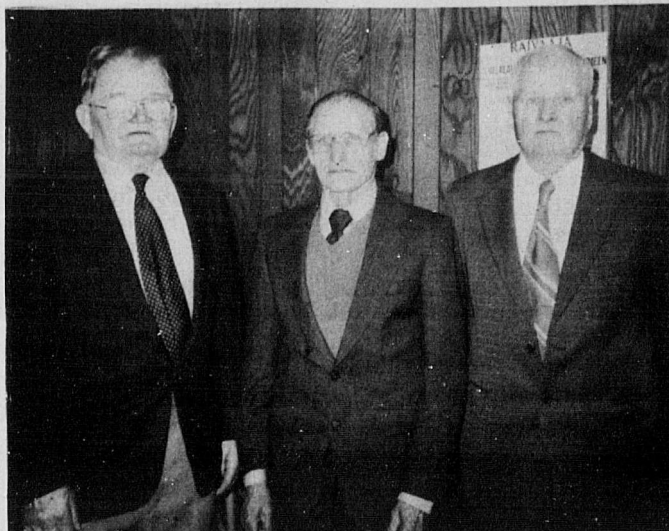
Tilaisuus alkoi varta vasten kokoonkutsutun kvintetin Suomen ja Yhdysvaltain kansallislaulujen soitolla.

Pastori William A. Sumnerin alkukurukouksen jälkeen kvintetti soitti vielä "Suomen laulun" ja "Porilaisten marssin". Kvintetissä soittivat trumpetistit Adolph Suihkonen ja Richard Anderson, pasunistit

Jonathan Ratila ja Kenneth Anderson sekä baritonisti Gary Gilchrest.

Messiah kirkon Suomalaisen Naiskuoro esiintyi johtajansa Viola Ahon johdolla Barbara Palomäen säestäessä pianolla.

Ensimmäinen puhuja, konsuli Edwin E. Kaarela, vertasi talvisotaa tarinaan Davidistä ja Goljattista, sanomalla: "Tämä on kertomus Davidistä, joka ei surmannut Goljattia. Tämä kertoo Davidistä, joka pakkotti Goljatin polvilleen. Tarina kertoo sukulaiskansastamme, joka kokonaisen vuoden päivät osoitti sellaista sitkeyttä ja rohkeutta, mille ei jatkuu seuraavalla sivulla

Talvisodan veteraanit Eino Takanen, Olavi Vainio ja Martti Rantala osallistuivat juhlaan.

Tehkää jouluostoksenne Mini Mallissa

Lipeäkala \$3.45 lb.

Ruotsalaista Pressyltaa (härän- & sianliharullaa) \$4.19 lb.
Ruotsalaista Kalvysyltaa (vasikan- & sianlihahyytelöä) \$5.99 lb.
Goteborg makkaraa \$3.59 lb.
Bratwurst makkaraa \$2.99 lb.

Nelsonin leipomon tuotteita - Suomalaisia joululeipiä, pullapitkoja ja -vuokia, reikäleipää

Erikoistilauksesta: ruokasämpylät ("parhaat mahdolliset"), sormisämpylät, piiraat, kahvikranssit tulee tilata jouluk. 22. p:ään mennessä jouluk. 24. p:ää varten.

Scandinavian Bakeryn tuotteita - vortbread, juhla-ajan kahvileipää, sämpylöitä, pitkoja, leipää, reikäleipää

Puolukkaa, Matjes silliä, maustemakkaraa, perunajauhoja, kaardemummaa, jouluglögiä, Wasan näkkileipää, Kingsbreadin näkkileipää, kuohuvaa puna- & valkoviinirypälemehua (alkoholitonta)

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

MINI MALL MART

Joseph R. P. & Phillips Daly
432 Mechanic St., Fitchburg, MA
Tel. (508) 342-5452

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouškoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
jouluk. 16. p:nä 1989

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA**

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Juhla-ajan kokouksemme Elm Streetin kirkossa: Sunnuntaina, jouluk. 17 p:nä klo 2 ip. Laulamme paljon joululauluja ja sen jälkeen on kahvitarjoilu.

Joulukirkkomme on jouluaattona 24 p:nä klo 2 ip. Uuden vuoden aattona 31.12. '89 klo 2 ip.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarna. Klo 10:30 kahvi- ja mehu- tarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Lauantaina, jouluk. 16. klo 7:30 ill. Kahvila "Fortress" esittävät ohjelmaa. Tarjoilua.

Sunnuntaina, jouluk. 17. klo 7:15 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti, WCMX, 1000 AM. Klo 7:30 past. Bucher Trinity Lutheran kirkosta Clinton, WCMX 1000 AM. Klo 8:45 Rukous. Klo 9:00 Junior kuoro harjoittelee. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu ja Raamattu luokka. (Lastenhoito järjestetty) Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattu luokka. Klo 10:30 Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. Ylimääräinen seurakunnan kokous.

Keskiviikkona, jouluk. 20 klo 7:30 ill. Adventti-jumalanpalvelus.

TALVISOTA... jatkoa edelliseltä

löydy vertaa maailman sota-historiassa."

Kaarela sanoi muistavansa tuon kohtalokkaan marraskuun 30:n vuonna 1939 kuin eilisen päivän.

Hän työskenteli silloin Raivaajan jakelupoikana ja kertoi lähes jokaisen reittinsä asiakkaan odottaneen häntä jo ovelta hänen jakaessaan lehteä Neuvostoliiton hyökkäystä seuranneena päivänä.

Asiasta oli kuultu radioitse, mutta yksityiskohtaiset uutiset voitiin lukea vasta Raivaajan saavuttua.

Kaarela kertoi alueen suomalaisasukkaitten ryhtyneen välittömiin toimiin entisen kotimaansa auttamiseksi. Reippaan voimistelusalista muodostui vaatteitten ja muitten tavaroiden väliaikainen säilytyspaikka, mistä ne lähetettiin edelleen Suomeen sota-orpojen ja muitten kärsivien auttamiseksi.

Löytyipä alueelta toki muutama sellainenkin suomalainen, joka ei suostunut Suomea auttamaan, Kaarela kertoi. He uskoivat bolševikkeihin ja olivat sitä mieltä, että Suomen olisi tullut alistua Neuvostoliiton vaatimuksiin.

Mutta heidän joukkonsa oli vähäinen, eikä pystynyt laimentamaan muitten suomalaisten auttamisintoa.

Toiselle puhujalle, fitchburgilaiselle Veikko Puputille, talvisota oli todellinen, konkreettinen elämys, sillä sodan syttyessä hän asui Viipurissa ja moen muun suomalaisen tavoin joutui jättämään kotinsa ja hakemaan turvallisempaa asuinpaikkaa sisä-Suomesta.

Jo aikaisemmin, saman vuoden syksyllä Neuvostoliiton rajalla asuneet lapset ja vanhuksot oli evakuoitu Suomen hallituksen aloitteesta. Puputti, äitinsä ja kahden siskonsa

kanssa kuului tähän joukkoon ja oli joutunut tilapäisesti muuttamaan Keski-Suomessa asuvien sukulaisten luokse.

Isänsä hän kertoi käyttäneensä kesälomansa ammus- hautojen kaivamiseen.

Tilanteen jonkin verran rauhoituttua evakuoitujen salliittiin palata kotiseuduilleen. Puputti ehti kuitenkin olla kotona vain vajaat kaksi viikkoa ennen kuin joutui lähtemään toiselle evakkoreissulle, tällä kertaa pysyvästi.

Kymmenvuotias Puputti oli koulussa Neuvostoliiton ilmahyökkäyksen alkaessa. Opettajalla ei ollut mitään muuta vaihtoehtoa kuin lähettää lapset metsään pakoon. Siellä he saivat piileskellä iltapäivään asti ennen kuin oli sen verran hämärää, että uskallettiin palata kotiin.

"Lentokoneet senkun lentelivät päämme päällä," Puputti kertoi.

Hän päätti puheosuutensa Johan Ludwig Runebergin runolla:

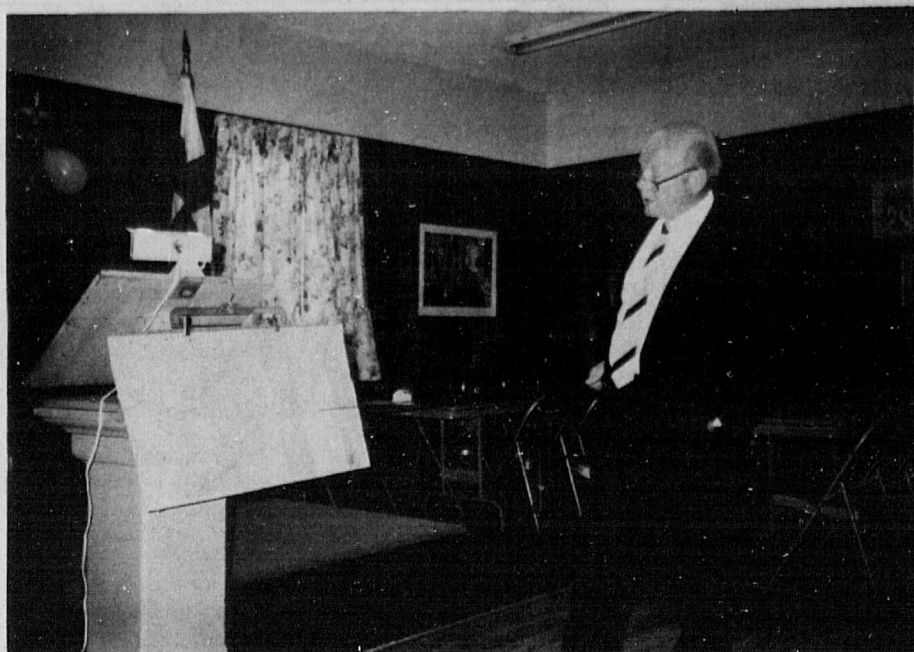
"Tään kansan taistelut ken voi ne kertoilla, ken? Kun sota laaksoissamme soi ja halla nälän tuskan toi, ken mittasi sen hurmeiden ja kärsimykset sen?"

Mildred Heino

Lunenburgilainen Mildred Heino luki tarinan, minkä hänen äitinsä Elina Heikkilä oli koonnut Suomen Sallassa asuneen siskonsa kirjeisiin perustuen. Vuonna 1946 kirjoitettu tarina kuvasi erittäin elävästi evakkolaiselämää.

Ashbyläinen musiikkimies Veikko Honkala soitti hanuri-sooloja, "Muistoja Pohjolasta" ja "Elämän toveri".

Veikko Puputti näyttää kartan avulla minne Neuvostojoukot hyökkäivät.

Kalevalaa on kautta aikojen pidetty suomalaisten identtisyiden perikuvana ja voiman antajana. Siksi se kuuluu myös Suomen itsenäisyyspäiväjuhlaesityksiin.

Miriam Lehto loi lyhyen katsouksen Kalevalan syntyyn ja merkitykseen. Mutta tällä kertaa Kalevalavärssyn sijasta hän lausui Eino Fribergin talvisodan innoittamana kirjoittaman runon "Sickled Grain", mikä julkaistiin marrask. 29, 1989 päivän Raivaajassa.

Monitoimimies Roy Helander oli saanut tehtäväkseen kertoa amerikansuomalais-

ten keskuudessa syntyneestä Suomen avusta. Hän sanoi talvisodalla olleen yhdistävän voiman suomalaisyhteisöissä, joissa siihen asti oli vielä jatkettu Suomen kansalaisuuden puimimista.

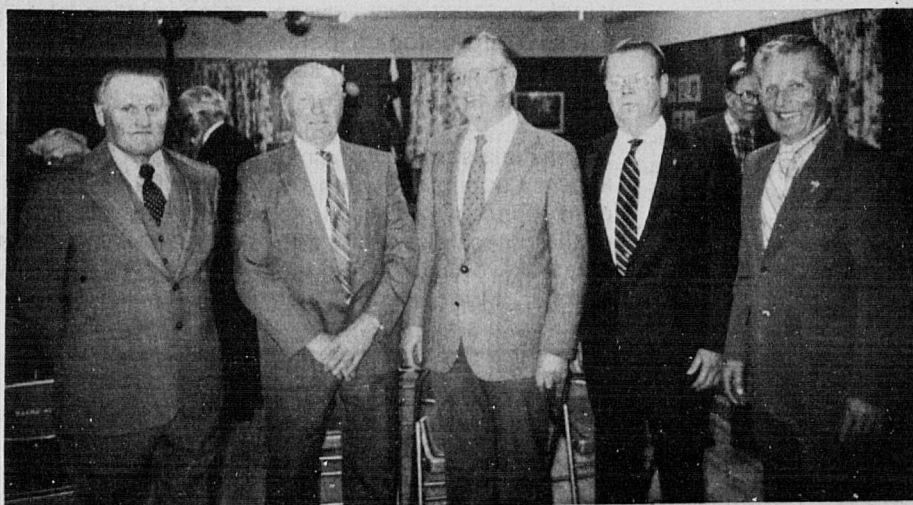
Avustuskomitea oli asettanut itselleen melko vaatimattomat päämäärät, mitkä täytettiin kymmenkertaisesti innokkain suomalaistoimin.

Paikalla oli kolme talvisodan veteraania: Olavi Väinö Ashburnhamista ja fitchburgilaiset Martti Rantala ja Eino Takanen. Lisäksi oli juhlaan

saapunut useita jatkosodassa taistelleita veteraaneja. Yhteiskuvaan saatiin Arvo Rantala, Valto Virtanen, Matti Soikkeli, Erkki Monto ja Veikko Peltola.

Finnish Cultural Center'n kuraattori Jonathan Ratila oli koonnut talvisotaa ja jatkosotaa esitelleen näyttelyn juhlayleisön tutkittavaksi.

Ohjelmaa seurasi kahvitarjoilu, minkä aikana keskustelu keskittyi yhä edelleen talvisotaan ja sen aikaisiin tapahtumiin niin Suomessa kuin Yhdysvalloissakin.

Jatkosodan veteraanit kuvassa vasemmalta: Arvo Rantala, Valto Virtanen, Matti Soikkeli, Erkki Monto ja Veikko Peltola.

TERVETULOA
YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

**NORTH
END** SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

South, East, West, or North
we have it covered!

Florida \$198 round trip

Finland \$568 plus tax round trip

Senior citizens don't forget your discounts.

Suomea puhutaan.

Call Arja Kangas today! (508) 792-6900

UNIGLOBE

Classic Travel

196 Boston Turnpike, Route 9
(Opposite Spags)
Shrewsbury, MA 01545

(fares are subject to change)

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Vihreä liitto on valmis menemään seuraavaan hallitukseen, tai ainakin osallistumaan hallitusneuvotteluihin. Vihreät asettavat kuitenkin kovat ehdot hallitusyhteistyölleen. Puheenjohtaja Heidi Hautala ilmoitti, ettei hallitukseen mennä, jos se suhtautuu myönteisesti ydinvoimaan. Kansanedustaja Erkki Pulliainen puolestaan vakuttaa, ettei nykyiseen "ryökälehallitukseen" mennä ainakaan. Liiton johtoon valittiin äskettäin Satu Hassi (vas.), Teuvo Niemelä, Heidi Hautala ja Helena Smirnoff.

Taideteollisuuden palkinnot

Valtion taideteollisuustoimikunta on myöntänyt tämän vuoden taideteollisuuden palkinnot viidelle taiteilijalle.

Palkinnon saivat saamelaisen käsityön tekijä Petteri Laiti, muotitaiteilija Irja Leimu, graafinen muotoilija Erkki Ruuhinen, teollinen muotoilija Markku Salo ja tekstiilitaiteilija Maisa Tikkanen.

Palkinnon suuruus on 18,000 markkaa.

Ksylitoliantibiootti tuli markkinoille

Ksylitolilla makeutettu antibioottivalmiste on tänä syksynä saanut myyntiluvan Suomessa. Antibioottimikstuura on tietävästi laatuensa ensimmäinen maailmassa.

Sokeristen lääkesiirappien on todettu pilaavan lasten hampaita. Toistuvista korvatulehduksista kärsivillä 3-6-vuotiailla lapsilla on havaittu poikkeuksellisen paljon hammasmätää. Ilmiö on tuttu myös muualla maailmassa.

BUSH...
jatkoa etusivulta

loppuna Pekingissä ja tapasivat Kiinan johtoa.

Bush korosti, että vierailu ei normalisoinut maiden välisiä suhteita. Kaupparajoitukset Kiinaan ovat yhä voimassa, ja isännille ilmoitettiin, mitä heiltä vaaditaan, jotta ne voidaan poistaa, Bush painotti.

Presidentti puolusti vierailua ilmoittamalla, että sen on jo kantanut hedelmää: Kiina on luvannut, ettei se myy ohjuksia yhdellekään Lähi-idän valtiolle.

Jouluinen Lappi houkuttaa turisteja

Jouluinen Lappi hokuttaa entistä enemmän ulkomaalaisia matkailijoita. Lomailijoita kuljettavia koneita pörrää Rovaniemen ilmatilassa tänä vuonna kaksi kertaa viimevuotista enemmän.

Innostuneimpia ovat englantilaiset, joita tänä talvena kiikutetaan Lontoosta peräti neljällä Concordella ja kahdella toisella tilauslennolla.

Ranskalaisturistit matkkaavat Lappiin mieluiten uuden vuoden tienoilla tai keväällä; saksalaisryhmiä odotellaan kevättalvesta. Sodankylästä Murmansiin ajetaan

tavan moottorikelkkasafarin toivotaan houkuttelevan Suomeen myös japanilaisia ja amerikkalaisia elämyksenetsijöitä.

Matkanjärjestäjät uskovat kysynnän säilyvän, sillä lumi ja pakkanen sekä joulupukki poroineen takaavat turistien tyytyväisyyden.

Korkeat hinnatkaan eivät hätkähdytä matkailijoita. Esi-merkiksi Concordella Rovaniemelle lentävät britit maksavat päivän lystistään noin 10,000 markkaa (lähes \$2,500).

"Kuumu kuusiko" hintansa väärä?

Porvoon kaupunki harkitsee kuusivarkauden tämän talvista hinnoittelua. Alustavan ehdotuksen mukaan varkaita veloitettaisiin 150 markkaa jouksumetriltä. Siten parimetrisen kuusen saisi varastetuna 300 markalla.

Jotkut ovat jo miettineet liekö hinta "kuumasta kuusesta" liian matala.

Poliisi luokittelee tällaisen oman käden oikeuden tapauksesta riippuen näpistykseksi tai varkaudeksi, josta ropsahtaa helposti kymmenen päiväsakkoa.

Porvoolta on pyydetty kuusia myös hyväntekeväisyyteen. Kuusenmyyntirahat käytettäisiin metsän istutuksiin kehitysmaissa, mutta Porvoon ei ole lämmennyt asialle. Perusteena on, että hyvien joulukuusien hankkiminen kaupungin omillekin laitoksille on vaikea.

Ulkosuomalaisille uusi lehti

Siirtolaisuusasiain neuvottelukunnan julkaisema Suomen sanoma-lehti ja Suomi-Seuran jäsenlehti Suomen Silta ovat yhdistyneet.

Uuden lehden marraskuussa ilmestyneen näytteenumeron painos oli 262 000 kappaletta, josta 207 000 kappaletta meni Suomen ulkopuolelle. Lehden toimitus on Suomi-Seurassa ja ulkosuomalaisille lehti jaetaan ilmaiseksi.

Lehden perusosan muodostaa 32-sivuinen suomenkielinen osa, jonka saavat kaikki lehden lukijat.

Sen lisäksi jaetaan Suomessa 16-sivuinen seuran matkatoimiston liite, muissa Pohjoismaissa ruotsinkielinen liite ja pohjoismaiden ulkopuolella englanninkielinen liite.

Tornion pergamentti todettu aarteeksi

Tornion kaupunginarkistossa ja Tornionlaakson maakuntamuseossa vuosikymmeniä maannut pergamentti on todettu bibliofiiliseksi huippuharvinaisuudeksi. Kyseessä on koko maailmassa ainutlaatuinen keskiaikaisen kato-lisen messukirjan lehti. Pergamentin alkuperän selvitti lahtelainen tutkija Ilkka Taitto museon toimeksiannosta.

Tieto harvinaisuudesta ei ole ehtinyt vielä juuri Tornion katuaukseen. Vs. museojohtaja Päivikki Piironen pitäisi luonnollisesti aarteen

Torniossa, jossa se voisi olla tutkijoiden käytössä.

Lehti kuuluu 230 lehteä käsittävään messukirjaan, joka hävitettiin uskonpuhdistuksen myrskyssä.

Kirjan lehtiä maailmalta on löytynyt 170. Suomesta niitä on löytynyt kolme, mutta kaksi muuta eivät ole ainoita olemassa olevia kappaleita, kertoo Piironen.

Vuoden 1909 jälkeen kirjan lehtiä on tullut päivänvaloon vain pari kolme.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$568 - LOS ANGELES \$668
TORONTO \$658

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

All Your Travel Anywhere in the World

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Meriteollisuuden varat olivat loppumassa jo vuosi sitten

Emo-Wärtsilää syytetään valtion harhauttamisesta

Wärtsilä antoi elokuussa valtiolle virheellisen arvion tytäryhtiönsä Wärtsilä Meriteollisuudelle kertyvästä pääomavajeesta, arvioidaan tilintarkastajien ja asianajajien selvityksessä.

Raportti osoittaa, että Meriteollisuus olisi pitänyt hakea selvitystilaan jo vuoden 1988 tilinpäätöstietojen perusteella. Tilintarkastajien mukaan telakkayhtiön oma pääoma oli jo vuodenvaihteessa syöty alle kolmanneksen osakepääomasta.

Arvio tappioista liian pieni

Kauppa- ja teollisuusministeri Ilkka Suominen syytti Wärtsilän johtoa valtion harhauttamisesta. Hän korosti emo-Wärtsilän vastuuta, muistuttaen, että valtio luotti takausratkaisussaan erityisesti Wärtsilän johdon arvioon Meriteollisuuden tilasta.

Valtio suostui elokuun alussa takaamaan, että Meriteollisuuden senhetkinen tilauskanta rakennetaan valmiiksi. Sopimus perustui arviolle, että yhtiöllä olisi 600 - 1 000 miljoonan markan (\$140 - \$230 miljoonaa) pääomavaje toiminnan lakattua. Tilintarkastajien mukaan tuolloin olisi kuitenkin pitänyt päätyä 1 616 miljoonan (\$375 miljoonaa) vajaukseen.

Erot pääomavajeen arvioissa johtuvat siitä, että aiemmasta arviosta oli jätetty joi-takin kuluja pois, ja kaikkia riskejä ei huomioitu.

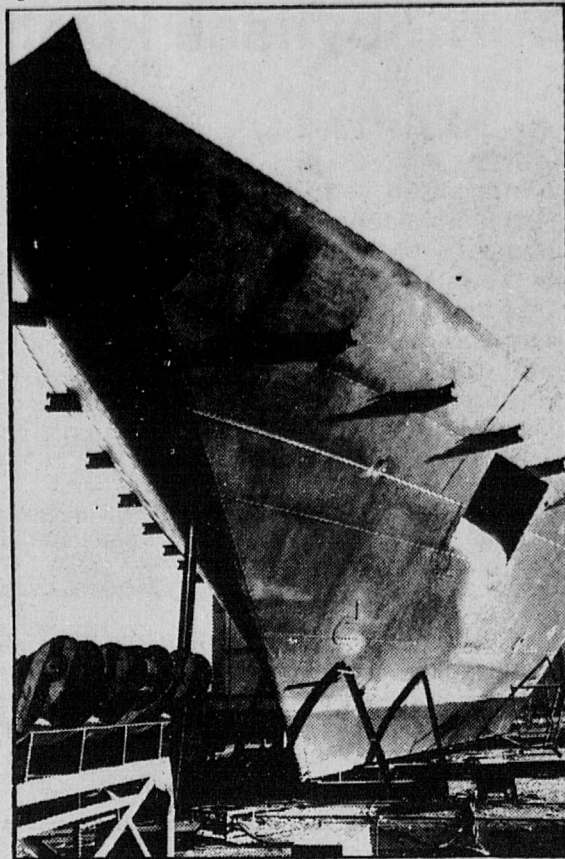
Wärtsilä torjuu syytökset

Wärtsilän johto kiisti tuoreltaan väitteen, että Meriteollisuus olisi ollut kypsä selvitystilaan haettavaksi jo vuoden 1988 lopussa.

Oy Wärtsilä Ab:n varatoimitusjohtaja ja Meriteollisuuden

hallituksessa istunut Klaus Grönbärj sanoi, että ensimmäiset merkit pääoman loppumisesta saatiin vasta touko-kuussa 1989.

Wärtsilän johto kiisti myös

Tilintarkastajien tuoreen selvityksen mukaan Wärtsilä Meriteollisuus olisi pitänyt asettaa selvitystilaan jo kauan sitten.

Suomessa Euroopan korkein korkotaso

Markkinakorot ovat tällä hetkellä Suomessa Euroopan korkeimmat. Korot ovat kaut-taaltaan nousseet yli 15 pro-sentin raja.

Uudet pankkilainat on si-dottu markkinakorkoihin, joi-hin on lisätty vielä 2 - 3 % pankin korkoa, joten lainaa saa pankeista noin 17 - 20 % korolla.

Kielyhteyksiä Viroon

Suomen kotimaisten kielten tutkimuskeskus on solminut suorat yhteydet Viron tiedea-katemian Kielen ja Kirjallisuuden instituutin kanssa.

Sopimuksen ansiosta voi-vat tutkimuslaitokset sopia keskinäisestä tutkijavaihdos-taan suoraan.

Vaihdon määräksi on aluksi sovittu enintään 30 tutkimus-päivää vuodessa. Sopimuk-sen turvin voi 4-5 tutkijaa teh-dä viikon ajan tutkimuksia naapurimaassa.

Nyt muovipullotkin mukaan

Jätemuovin kierrätys moninkertaistuu lähivuosina

Jätemuovien talteenotto tehtailta, tavaroiden jakelun piiristä sekä maataloudesta lisääntyy Suomessa tuntuvasti lähivuosien aikana.

-Vastaavasti uusimuovien tuotanto ja käyttö moninkertaistuvat, totesi toimitusjohtaja Kari Teppola Suomen muoviteollisuusliiton syyskokouksessa äskettäin Helsingissä.

Muoviteollisuusliitto on käynnistänyt kolmivuotisen Muovit ja ympäristö-projektin, jonka tavoitteena on vähentää muovien aiheuttamaa ympäristökuormitusta. Samalla muoviteollisuus haluaa lisätä tietoutta muovien ympäristövaikutuksista ja hälventää muovin materiaalina kohdistuvia epäluuloja.

Neste ja muut Länsi-Euroopan muoveja valmistavat yritykset ovat tehneet marras-kuun alussa aloitteen EY:n komissiolle muovijätteiden hyödyntämisestä.

Aloitetta voidaan pitää ympäristöpoliittisena avauksena muovin kohdalla, totesi Muoviteollisuusliiton syyskokouksessa puhunut Neste Chemicalsin johtaja Jukka Viinanen. Tavoitteena on saada jätemuovit lähes täysin hyödynnettyä vuoteen 1995 mennessä.

Muovipullojen kierrätys mahdollista

Jätemuoveja otetaan Suomessa talteen nykyään noin 5,000 tonnia vuodessa, ja ne jalostetaan uusiomuoviksi. Tästä uusiomuovista valmistetaan valtaosa maassa myytävistä jätessäkeistä. Muoviteollisuus lisää talteenotettavan jätemuovien määrän lähivuosina 3-4 kertaiseksi nykyi-

sestä.

Samalla kun jätemuovien keräystä lisätään, niin vastaavasti uusiomuovien valmistuskapasiteettia nostetaan tuntuvasti lähivuosina. Uusiomuovista valmistetaan jätessäkkeiden lisäksi monia muitakin tuotteita lähinnä teollisuuden tarpeisiin. Elintarvikepakkauksiin uusiomuovien käyttö on rajoitettua tiukkojen puhtausvaatimusten takia.

Lisävapaa mieluiten viikonloppuun

Yhä useampi suomalainen haluaisi lyhentää työaikaansa pidentämällä viikonloppuja tai kuukausittaisella vapaa-päivällä, selviää Demarin Taloustutkimus Oy:llä teet-tämästä tutkimuksesta.

Vielä kolme vuotta sitten suosituin tapa lyhentää työai-kaa oli eläkeiän alentaminen. Nyt se oli työpäivän lyhentä-misen jälkeen epäsuosituin vaihtoehto.

Kevennystä työtaakaan ha-lutaan ilmeisesti heti eikä vasta eläkeiässä. Viikonop-puihin kytketty lisävapaa puo-lestaan antaa mahdollisuu-den esimerkiksi lyhyisiin ko-timaanmatkoihin.

Suomi suojautuu yhä ulkomaisilta ostajilta

Suomen hallitus teki äsket-tein periaatepäätöksen ulko-maisten sijoitusten vapautta-misesta. Päätöksen mukaan ulkomaalaiset voivat omistaa "toimialasta riippumatta" ko-konaan suomalaisen teolli-suus- tai kauppayrityksen.

Päätöksessä ilmoitettiin omistukselle kuitenkin ehtoja, jotka tekivät siitä korostetun periaatteellisen.

Ensimmäinen ehto on, ettei "sijoitus ole ristiriidassa oleellisten kansallisten etu-jen kanssa." Koska hallitus ei määritellyt tarkemmin mitä nämä edut ovat, jää kauppa- ja teollisuusministeriölle edel-leen valta rajoittaa ulkomaista omistusta.

Myös ulkomaisten omista-jien osto-oikeutta rajoitetaan. Ulkomaiset yhtiöt voivat ostaa Suomessa ainoastaan liike-toiminnalle tarpeellisia kiin-teistöjä. Metsää ja laajoja virkistysalueita eivät ulko-malaiset saa omistaa lain-kaan.

Suomi ostaa, muttei myy

Suomalaisten yhtiöiden tarve ostaa tehtaita erityisesti Euroopan yhteisön EY:n alueella saattaa tehdä suomalaisten metsäyhtiöiden pitämisen vä-kisin suomalaisilla vaikeaksi.

Vuosina 1980-88 suomalai-set metsäyhtiöt ostivat 15 metsäteollisuusyhtiötä EY:n alueelta. Viime vuonna suo-

malaiset ostivat kaikkiaan noin sata eurooppalaisyri-tystä. Kun suomalaiset inves-toivat ulkomaille 7,85 miljardilla markalla (\$1,82 biljoonaa), ulkomaisten sijoitus-ten arvo Suomeen jäi viime vuonna vain 0,84 miljardiin (\$0,19 biljoonaa).

Suomalaiset ovat ostaneet useita yrityksiä Britanniaasta, Ranskasta ja Länsi-Saksassa. Ainakin Ranskassa ja Länsi-Saksassa ulkomaalaiset sa-aat ostaa kiinteistöjä ja maata vapaasti.

Hallitus tietää, ettei Euroop-pa kauan katso suopein silmin omaansa tiukasti tarrautuvia, mutta jatkuvasti muualta yri-tyksiä haalivia suomalaisia.

Nyt tehty päätös tehtiinkin rauhoittamaan EY:n ja OECD:n jäsenmaita, ja osoittamaan niille, että suunta on kohti rajojen aukaisemista. Hallitus aikoo piakkoin asettaa komi-tean valmistelevaan uutta la-kia omistusrajoituksista.

Metsä-Serlalle uusia tehtaita

Metsä-Serla aikoo ostaa hienopaperitehtaita Englan-nista 1,8 miljardin markan kauppahintaan.

Kaupattavana on UK Paper-niminen yhtiö, jolla on kolme tehdasta Englannissa.

Viime vuonna yhtiö tuotti voittoa ennen veroja 133 miljoonaa markkaa.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskylämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOSLTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Kiina yrittää pimittää telefaxit

Pekingin viranomaiset ovat kehottaneet kaupungin postivirkailijoita, likeyrityksiä, hallituksen virastoja ja yliopistoja olemaan varuillaan "taantumuksellisen propagandan" vuoksi.

Viranomaiset varoittavat erityisesti ulkomailta lähetettyistä telefaxsanomista, kertoi Kiinan uutispalvelu CNS äskettäin.

Pekingissä asuvia liikemiehiä ja muita turisteja varoitettiin samalla osallistumasta "laittomaan ja epäystävälliseen propagandaan" Kiinan kommunistista puoluetta ja maan hallitusta vastaan, lisäsi CNS.

NL vapauttaa matkailua

Neuvostoliitto aikoo lieventää ulkomaanmatkoja koskevia rajoituksia. Maan parlamentti hyväksyi äskettäin ensimmäisessä käsittelyssä lakiesityksen, jolla helpotetaan viisumien myöntämisaikaa viiteen vuoteen.

Tähän asti "Turvallisuusriskeinä" pidetyt ihmiset on saaneet odottaa viisumiaan jopa 15-20 vuotta. Tämän nojalla on kielletty mm. Neuvostoliiton juutalaisilta maastamuuttolupia.

Varaulkoministeri Anatoli Kovaljov sanoi lakia esitellessään Neuvostoliiton näin pyrkivän noudattamaan osaltaan Wienin ihmisoikeussopimuksia.

Työttömyysluvut vertailussa

OECD, Organization for Economic Cooperation and Development on muuntanut teollisuusamaiden eri laskentatavoilla saadut työttömyysluvut vertailukelpoisiksi ja saanut aikaiseksi seuraavat työttömyysprosentit:

Yhdysvallat	6.1
Kanada	7.3
Japani	2.3
Ranska	9.5
Länsi-Saksa	5.5
Espanja	17.0
Iso-Britannia	8.9
Ruotsi	1.3
Italia	11.3

Moscow News ei usko vain 31 uhriin

Tshernobylässä kuoli yli 250

Yli 250 ihmistä kuoli Tshernobylin kolme ja puoli vuotta sitten sattuneessa ydinvoimalaonnettomuudessa, paljastaa Moscow News -viikkolehden suuressa numerossaan. Surmansa saaneet joko työskentelivät voimalassa onnettomuuden aikaan tai osallistuivat puhdistustöihin.

Moscow Newsin ilmoittama kuolleiden määrä on huomattavasti suurempi kuin virallinen luku, joka on ollut 31.

Amerikkalaislääkäri Robert Gale, joka matkusti Moskovaan onnettomuuden jälkeen auttaakseen luokkaantuneiden luuydinsiirroissa, sanoi jo kolme vuotta sitten, että 299 ihmistä joutui sairaalahoitoon saatuaan suuren annoksen säteilyä.

Lehtiartikkeli julkaistiin sen jälkeen kun neuvostolehdistö

oli käsitellyt ydinsaasteen Ukrainalle ja Valkovenäjälle aiheuttamia vahinkoja ja kansalaisten huolestumista.

Puutteista varoitettiin

- Tshernobyliä ei olisi koskaan voitu ottaa käyttöön, ellemmme olisi rikkoneet turvallisuusmääräyksiä. Jos olisin ryhtynyt vastarintaan, paikalleni olisi vaihdettu myöntyvä-

pi päällikkö, sanoo ydinvoimalan entinen johtaja Viktor Brjutshonov Sotsialisticheskaja Industrija -lehdelle antamassaan haastattelussa.

Brjutshonov kärsii parhailaan kymmenen vuoden työleirirangaistusta, johon hänet tuomittiin päävastuullisena onnettomuudesta. Useimmat hänen esimiehistään kulkevat vapaina.

Brjutshonov kertoo nyt ensimmäisen kerran julkisesti Tshernobylin tapahtumista ja niiden syistä. Hän tunnustaa syyllisyytensä, mutta syyttää lisäksi mm. raakaa taloudellista ajattelua.

Australian oikeisto menetti linnakkeensa

MELBOURNE, - Arkkikonservatiivisen kansallisen puolueen 32 vuotta kestänyt valtakausi Queenslandissa Australiassa päättyi viime viikon lauantaina, kun työväenpuolue voitti ylivoimaisesti osavaltion vaalit.

Kun äänistä oli laskettu 80 prosenttia, asianajaja Wayne Gossin johtama työväenpuolue oli voittanut osavaltion

parlamentin 89 paikasta 50.

Pääministeri Russel Cooperin johtaman kansallisen puolueen hallitus kärsi murskatappion. Se näyttää menettävän 47 edustajastaan 25. Toinen konservatiivinen puolue, liberaalit, menestyi odotettua kehnommin ja saa todennäköisesti vain muutaman edustajapaikan.

Työväenpuolueen kampan-

ja keskittyi voimallisesti kansallisen puolueen hallituskauden korruptioskandaaleihin. Korruptiota tutkimaan asetettu nk. Fitzgeraldin komissio liitti useita kansallisen puolueen eturivin poliitikkojen nimiä poliisikorruptioon ja hämäperäisiin piireihin.

Jopa osavaltion pitkäaikaisen pääministerin Sir Jch Bjelke-Petersenin puuhut ovat ol-

leet tutkittavana.

Kansallinen puolue pyrki vaalikampanjassaan kääntämään huomion ns. "moraalikysymyksiin". Se varoitti kansalaisia mm. siitä, että tuhannet etelävaltioiden homoseksuaalit ja aidsin kantajat tulivat osavaltion aurinkorannoille jos työväenpuolue pääsee laillistamaan homoseksuaalisuuden.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES